

DIRVA

PAŽADĖTOJE ŽEMĖJE

ŽYDŲ ĮKURTA VALSTYBĖ, NEPAISANT PAČIŲ GRAŽIAUSIŲ IR TAURIAUSIŲ NORŲ, PASIDARĖ SKRIAUDA GIMININGOM VALSTYBĖM IR ŽAIDIMO KAMUOLIŲ DIDŽIŲŲ VALSTYBIŲ KOVOJE DĖL ĮTAKOS IR VALDŽIOS.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Gražiai ir iškilmingai paminėję Kristaus gimimo sukaktį, meskime žvilgsnį į tą žemę, kurioje Jis gimė, ir tautos kurioje jis išaugo, likimą.

Generolas de Gaulle lapkričio 27 dienos savo spaudos konferencijoje bylojo:

"Kai didžiosios valstybės paskyrė teritoriją Izraelio valstybės sukūrimui, jos kartu pagėidavo, kad toji valstybė su trupučiu kuklumo surastų su savo kaimynais draugišką 'modus vivendi'.

Tačiau vietoje to išaugo karinga valstybė, pasiryžusi plėstis. Tas kraštas įtempė visas jėgas, kad savo gyventojų skaičių per ateivius padvigubintų. Reikėjo tikėtis, kad jo teritorijos neužteks ir pasinaudos kiekviena proga, kad ją praplėstų..."

O pačius žydus generolas apibūdino:

"Iki tol visame pasaulyje išsibarstę žydai visais laikais buvo sau pa-

sitikinti ir valdyti norinti elito tauta".

Cia, žinoma, yra daug tiesos, tačiau iš kitos pusės, kuri tauta nenori plėstis ir stiprėti. Pagaliau, moralinę tų žodžių ir konstatavimų reikšmę sumažino momentas ir politiniai tikslai, kurie su tais pareiškimais sutapo. Mat, de Gaulle tikisi Vakarų Europoje pardavinėti arabų naftą, t.y. sulaužyti anglo-saksų turimą šioje srityje monopolį. Lygiai taip pat, kaip pasisakydamas už prancūziškos Kanados nepriklausomybę, jį turėjo galvoje jos urano neseniai rastus lobius, kurie reikalingi jo atominių bombų gamybai.

Šia proga reikia atsiminti, kad ta pati de Gaulle Prancūzija, tiksliau jos elgesys su savo piliečiais žydais, pagimdė visą nepriklausomos žydų valstybės idėją.

1896 metais pasirodžiusi Dr. Theodoro Herzl knyga "Žydų valstybė" sukėlė sąjūdį, vėliau apsisivainikavusį Izraelio įsteigimu ir jo kraujo krikštu. Herzl buvo Austrijos-Vengrijos pilietis, gimęs Budapešte ir kaip žurnalistas išsijungęs į jos kultūrinį ir politinį gyvenimą. Studentaudamas jis net dalyvavo vienoje iš jo nacionalistiškai nusiteikusių korporacijų, kurią jis buvo priimitas, nepaisant savo kilmės.

Žydų nacionalistų jį paverė garsioji Dreyfuso byla Paryžiuje. Kaip žinoma, prancūzų armijos kapitonas Dreyfus buvo kaltinamas išdavęs karines paslaptis vokiečiams ir ištremtas į garsiąją Velnio salą, tačiau vėliau reabilituotas. Pasirodė, kad jo nuteisimui daugiausia pagrindo davė jo žydiška kilmė. Herzl, kuris tą bylą sekė kaip Austrijos laikraščių korespondentas, tai buvo įrodymas, kad žydai turi ieškoti savo nuosavos tėvynės.

Panašios pažiūros prieš 3.000 metų buvo žydų vadas Mozė, gyvenęs Egipte. Pagal Senojo Testamento teigimą, jis turėdamas 120 metų amžiaus, paties Dievo buvo nuvesdintas į Nebo kalną, iš kur jam buvo parodyta 'pienu ir medumi tekas' dabartinės Palestinos slėnis. Ten jis turėjęs įkurdinti tuo laiku Egipte gyvenusius 601.730 tautiečius. Žydų migracija į pažadėtąją žemę prasidėjo 1.250 metais prieš Kristaus gimimą. 1002-rais metais karalius Dovydas ten

įsteigė pirmąją jų valstybę.

Po 415 metų žydai vėl neteko nepriklausomybės. Ir kas tos pažadėtos žemės nevaldė? Kai Herzl sugalvojo žydus grąžinti Palestinon -- jau ir prieš tai daug sykių buvo kilusi ta idėja, bet bedidesnio pasisekimo -- tą kraštą valdė Turkija. Ir ne tik ji, bet ir kaimyninius arabų kraštus. Herzl pasiūlė nupirkti Palestiną iš Turkijos valdovo sultono Abdul Hamido II, bet tas visai nuoširdžiai patarė: "Žydai turėtų taupyti savo milijonus. Kai mano imperija bus kada nors padalinta, jie Palestiną gaus gal visai dovanai".

Herzl po to kreipėsi į Vokietijos kaizerį Wilhelmą II, Turkijos sąjungininką, maldininką Šventojoje žemėje. Wilhelmas tai idėjai pritarė, tačiau Abdul Hamido perkalbėti negalėjo. Popiežius Pijus X židrėjo kiek linksmiau: "Mes laikysime Palestinoje bažnyčias ir kunigus paruoštus stovyje, sakė jis pusiau juokais Herzlui, kad jus galėtumėme apkrikštyti, kai ten ateisite".

Herzl taip ir mirė 1904 metais, neįkūnijęs savo sumanymo, bet sionizmas jau buvo pasidarys didoku sąjūdžiu. Jam simpatizavo žydai ir ne žydai. Vadovybę perėmė ne Vokietijos, bet Rusijos žydas Dr. Chaim Weizmann, tiesa, jaunas persikėlęs Vokietijon. Tas, nors skundėsi: "Žinoma, mums būtų geriau, jei Mozė mus būtų nuvedęs į Ameriką" griežėsi praktiškų žingsnių Izraelio valstybės įkūrimui. Proga tam davė artėjantis pasaulinis karas. Weizmanno pažiūra, D. Britanija turėjo būti suinteresuota Artimaisiais Rytai ir todėl turėtų būti natūraliu žydų sąjungininku. "Žydų Palestina -- argumentavo jis britų politikams -- būtų Anglijos

LITHUANIAN
NATIONAL
NEWSPAPER

Teodoras Elinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344

LII.

Gruodis - December 27, 1967 Nr. 139

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Korpi Neo-Lithuania vyriausioji valdyba. Stovi iš kairės: ižd. Bronius Kasakaitis, pirm. Algis Mostavičius, vicepirm. Regina Česaitė, vicepirm. kultūriniais reikalais ir arbiter elegantiarum dr. Leonas Kriaučiūnas, sekretorius Kęstutis Cicėnas, V. Noreikos nuotrauka

KORPI! NEO-LITHUANIA ATEITIES DARBŲ PLANAS

Vyriausioji Korporacijos Valdyba, peržvelgusi Neo-Lithuanijos būklę, pramatė dvejims metams veikimo planą. Vieniems dalykams įgyvendinti gal pakaks ir vienerių metų, kitiems -- dvejų ir gal daugiau. Ypač stiprios veiklos planai

reikalaus 1968 metai Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukaktį paminėti. Taip pat savas ideologinis kelias reikalaus stipraus Vyr. Valdybos dėmesio, organizuotos ir platus masto veiklos padaliniuose ir tai, Valdybos nuo-

mone, yra jau labai būtina. Korporacijos veikimui suaktyvinti Vyr. Valdyba patiekia šį darbo planą:

1. Siekimas Korporacijoje ideologinio įsisavinimo.
2. Korporacijos veiklos sustiprinimas.
3. Organizavimas naujų ir plėtimas esamų Korporacijos reprezentacinių vienetų.
4. Lėšų ir rėmėjų organizavimas. Korporacijoje kultūriniam veikimui ir reprezentaciniams vienetams remti bei išlaikyti.
5. Stovyklų ruošimas.
6. Korporacijos įsijungimas į Lietuvos Laisvinimo Metų visuotinį lietuvių veikimą.
7. Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukakties proga Korporacijos sustiprintas dalyvavimas spaudoje ir jos rėmimas.
8. Visų einamų Korporacijos reikalų tvarkymas.

Vyr. Korporacijos Valdyba pradėjo pareigas eiti š. m. rugsėjo mėn. Iki šiol Korporacijos reikalais dalyvauta pasitarimuose su vietinių padalinių valdybomis Detroito ir Clevelande, aptartas tolimesnis veikimas. Š. m. gruodžio 17 d. Vyr. Valdybos pirmininkas dalyvavo Korporacijos sueigoje Clevelande, o sausio mėn. panašiai bus aplankytas vėl Detroitas.

Taip pat, kaip jau spaudoje paskelbta, organizuojamas tolimesnis dovanų paskirstymo vajas. Dovanos šiam vajui numatytos šios: naujas automobilis, spalvota televizija, stereo aparatas ir kt. Gautos lėšos skiriamos Korporacijos kultūriniam veikimui bei reprezentaciniams vienetams remti.

Didelio rūpestingumo ir kruopštumo pareikalaus ateinančios vasaros Korporacijos stovykla, kurią bus ruošiamą plačiu mastu. Jau dabar Vyr. Valdyba kartu su Bostono padaliniu ieško vasarvietės, kuri talpintų plačią šeimyninę Korporacijos stovyklą šiais Lietuvos Laisvinimo metais.

Korpi! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

ALT S-gos NEW YORKO 1-jo SKYRIAUS VEIKLA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 1-jo skyriaus metinis narių susirinkimas įvyko š. m. gruodžio 16 d., Lietuvių Atletų Klubu salėje, Brooklyne, New Yorke. Praeitų metų skyriaus veiklos išsamią apžvalgą padarė pirm. J. Kiaunė ir sekretorius A. Jurgėla. Išd. stovį pranešė buvęs ilgametis skyriaus išdininkas inž. Kazys Krulikas, kuris dėl silpnos sveikatos į valdybą nebekandidavo.

Į naują valdybą išrinkti: dr. Algirdas Budreckis -- pirmininku, Antanas Diržys -- vicepirmininku, Antanas Jurgėla -- sekretorium, Kazys Bačiauskas --

apsaugos sienu, ypač Su-
eizo kanalui".

Karo metu D. Brita-
(Nukelta į 2 psl.)

izdininku, Jurgis Kiaunė -- narys visuomeniniams reikalams ir Domas Penikas -- narys kultūriniais reikalais.

Į revizijos komisiją: Alfonsas Koncė, Juozas Maurukas ir Kazys Krulikas.

Diskusijose svarstyta, kuo skyrius galėtų prisidėti sekančiais metais minint Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukaktį savo tarpe ir už lietuvių visuomenės ribų. Siūlyta jubiliejinių metų proga itin padidinti Vilties draugijos įnašus ir raginti įstoti naujų narių, išleisti skyriaus veiklos leidinį, imtis iniciatyvos pradėti leisti tautinės minties žurnalą, paremti Lietuvos Nepriklausomybės Fondo leidžiamą anglų kalba veikalą apie Lietuvą ir aktyviai dalyvauti bendruose jubiliejaus rengimo darbuose.

ALT S-gos New Yorko 1-jo skyriaus naujai išrinktoji valdyba. Sėdi iš kairės: valdybos narys visuomeniniams reikalams J. Kiaunė, pirm. dr. Algirdas Budreckis, vicepirm. A. Diržys. Stovi: sek. A. Jurgėla, ižd. K. Bačiauskas ir valdybos narys kultūriniais reikalais D. Penikas.

L. Tamošaičio nuotrauka

IŠ VISO PASAULIO

• JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBĖS, 1967 m. pasiekę 200 mil. gyventojų skaičių, turi dar tą būdingą bruožą, kad iš jų 67 milijonai pasirinko apsigyvenimui priemiesčius, o tik 63 mil. miestus...

• KOMUNISTŲ INFILTRUOTA pasaulio fotografų sąjunga Magnum atsisakė išleisti ir spausdinti Che Guevaros dieno raštį dėl to, kad, esą, pasaulyje nebepaisoma leidžių ir autorių rankraščio teisės. Be to, tos sąjungos nariai Europoje pagrįsio pasitraukė, jei Magnum sąjungos vadovybė bandysianti "pasinaudoti kankinio krauju"...

• JAV VYR. APELIACINIS TEISMAS nusprendė, kad Valstybės Departamentas neturi teisės uždrausti kam nors keliauti į Kubą, R. Kiniją ar kitas komunistines valstybes. Nusprendis beveik sutapo su "juodosios jėgos" vado Stokely Carmichael sugrįžimu iš ilgesnės kelionės po komunistinius kraštus ir Afriką, kur jis agitavo prieš JAV ir šūkavo už Vietkongo pergalę prieš amerikiečius, nekalbant jau apie pareiškimus, nukreiptus prieš JAV vyriausybę ir santvarką. Jam numatytoji "baismė", pasio atėmimas, pakibo ore...

• PREZ. JOHNSONAS ir P. Vietnamo prez. Nguyen Van Thieu, lankydamiės Australijoje, suderino savo pažiūras pasitarimų su Vietkongo (Tautinio išlaisvinimo fronto) nariais klausimu. Bendrame komunikate pasakyta, jog galima tartis su pavieniais partizanų atstovais, tuo dar nepripažįstant visos organizacijos derybų partneriu.

• 4 SOV. S-GOS intelektualai buvo teisiami Leningrade už konspiraciją siekiant nuversti komunistinį režimą. Prof. Ogurcov, E. Vagin ir kiti du nubausiti kalėti nuo 15 iki 8 m.

GRAŽUS ALBERTO VINICKO PAGERBIMAS

Susidarius iš veikiančių organizacijų komitetas gruodžio 9 vietos parapijos salėje suorganizavo Albertui Vinickui pagerbimą - vakarienę. Į pagerbimą prisirinko daug svečių. Tai pirmas tokio pobūdžio rengimas East Chicagoje.

Pradėdamas pobuvį, komiteto pirmininkas K. Valeika pažymėjo, kad mums yra garbė turėti Albertą Vinicką savo tarpe ir pagrįstai galime didžiuotis jo nuveiktais darbais, vadovaujant ALT vietos skyriui nuo pat jo įsisteigimo dienos iki dabar. Šiam vakarui praversti pakvietė žinomą kultūrininką Zigmą Moliejų.

Pagerbimas pradėtas mešine dalimi, kurią atliko vietinės jėgos. Solistė Natalija Aukštuolienė nuotaikingai padainavo "O mielas tėve-

li" iš Puccini operos Gianni Schicci, "Svelnus, kaip tekanti saulė" — Rombergo ir "Išdykęs rudenėlis" — Budriūno. Publikai pagerbdamajam, padainavo ir bisui. Nuolatinė mūsų parengimų tartininkė Jūratė Tautvilaitė su įsijautimu paskambino Beethoveno sonatą ir akomponavo solistei. Studentė Eglė Juodvalkytė dramatiškai padeklamavo Vinco Mykolaičio-Putino testamentinį eilėraštį "Mortuos voco". Solistė ir kitos programos dalyvės buvo apdovanotos gėlėmis.

Vakariene pradėta invokacija, kurią sukalbėjo vietos klebonas kun. Ig. Vichuras. Po vakarienos, kaip tokiu atveju įprasta, prasidėjo visa eilė sveikinimų. A. Vinicko asmenį, kaip žmogų ir visuomenininką, apibūdino ilgametis ALT vietos skyriaus sekretorius Petras Indreika. Jubilijatus sveikino ir abiejų lietuviškų parapijų klebonai ir ALT direktoriai: Ig. Vichuras (angliškai) ir dr. Ig. Urbonas (lietuviškai). Ilgesnį kalbą angliškai pasakė svečias iš Chicagos n. A. Rudis. Trumpus sveikinimus ALT S-gos Valdybos vardu perdavė išdinininkas Kazys Pocius. ALT skyriaus vicepirmininkė Antanina Nenienė, kuri kartu su A. Vinicku išdirbo valdyboje nuo pat skyriaus įsisteigimo, pasidžiaugė darniu bendradarbiavimu. Po jų sveikinimus perdavė vietinės organizacijos: ALT S-gos East Chicagos skyriaus pirmininkas A. Juodvalkis, SLA 185 kuopos pirm. J. Liubinas, Medžiotojų ir Meškiotojų klubo vardu J. Pečiulis ir ALB East Chicagos apylinkės pirm. K. Valeika.

Iš sveikintųjų kalbų išryškėjo, kad A. Vinickas yra plati ir šakota asmenybė, dirba ne tik daugelyje lietuviškų draugijų, bet taip pat reikiama vietiniam politiniam gyvenime ir visiems žinomas, kaip rimtas ir sumanus asmuo. Demokratų lygos (kurios pirmininku yra A. Vinickas) ir Pasilinksminimo klubo vardu atžymėjimą įteikė Pasilinksminimo klubo pirmininkas Tad Mason. Pasibaigus sveikinimams, šio vakaro vadovas Z. Moliejus, asistuojamas studentų Jūratės Tautvilaitės

ir Eglės Juodvalkytės, įteikė garbės adresą, parašytą dailininko Algirdo Kurausko. Adresą perskaitė Eglė Juodvalkytė. Visi dalyviai sugiedojo jubilijatams ilgiausių metų.

Pabaigai abu Vinickai visiems dėkojo už pareiktus sveikinimus, pasidžiaugė gausiu dalyvių būriu ir pažymėjo, kad lietuvišką darbą dirbti yra kiekvieno lietuvių pareiga.

Organizatorių komitetą sudarė: pirm. K. Valeika, sekr. P. Indreika, izd. J. Liubinas ir nariai — A. Nenienė, T. Mason, Z. Moliejus ir A. Juodvalkis. (aj)

PAVYZDINGAS PAMINĖJIMAS NEW YORKE

Gruodžio 10 New Yorko ir New Jersey lietuviai turėjo progos dalyvauti persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje paminėjimo koncerte. Tai labai graži naujovė. Tai nebuvo vien koncertas, bet kartu ir žodinis-prakalbinis paminėjimas. Jis nepaprastas savo charakteriu tuo, kad per labai trumpą laiką buvo pasakyta paminėjimo prasmė ir priimtos rezoliucijos, o toliau ejo koncertas užėmęs du trečdaliu viso paminėjimo laiką.

Pačioje pradžioje vysk. V. Brizgys ir prel. J. Balūnas trumpuose, bet kondensuotuose, pranešimuose nupasakojo paminėjimo reikšmę ir jo prasmę, kad naikinant Lietuvoje religiją tuo pačiu naikinama ir tautybė, nes tik per religiją lietuviai rusų vergijoje neišautėjo. Caro administracija pirmiausia puolė naikinti lietuvių tikėjimą, bažnyčias, o dabar ir komunistai tęsia tą darbą dar uoliau ir žiauriau. Mums reikėjo, kad pasaulis apie tai

žinotų, o ne tik mes vieni. Mums reikia šauktis pagalbos svetimųjų, įtakingų asmenų ir institucijų ir t.t.

Tuoju po to, I. Veblaitienė (iš Elizabeth, N. J.), programos vadovė, perskaitė keturias rengėjų paruoštas rezoliucijas, prašančias visokeriopos pagalbos atstatyti religinę ir tautinę laisvę Lietuvai. Rezoliucijos neilgos, be istorijos, konkrečios. Rezoliucijos bus nusiųstos: Sv. Tėvui, JAV Katalikų Vyskupams, JAV Prezidentui Johnsonui ir Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui U Thant.

Rezoliucijas pasirašė rengėjų įgalioti asmenys. O rengėjai yra: Lietuvių Katalikų Religinė šalpa ir Lietuvių Katalikų Moterų Kultūros Draugija.

Po trumpos, niekam nenusibodusios, neįkirėjusios kalbinės paminėjimo dalies prasidėjo koncertinė programa. Ji buvo ilgoka, bet labai įvairi. Ją atliko vien jaunosios jėgos: solodainiai Ljudas Stukas ir Elena Stanikūnaitė bei jud-

viejų duetas, o muziką — trys jaunos philadelphietės, smuikininkės B. Pumpulytės vadovaujamas trio iš smuiko, cello ir piano. Tai buvo tikrai vykusiai atlikta. Didele staigmena patiekė minėtasis trio ir smuiku solo B. Pumpulytė. Iš 17 programos dalykų buvo daugiau negu pusė lietuvių kūrinių. Akomponavo Alg. Kačanauskas ir J. Stankūnas.

Dar vienas praktiškas žiupsnis šiame paminėjime buvo tai, kad su programa kiekvienam buvo įteiktas lapas, prirašytas ne pamokslėlių ir aimanavimų, bet patiekta eilė faktų net ir skaičiais, ką komunistai yra pridarę Lietuvai, ir galė prašo visų daryti viską, kaip gali, kad apie tai žinotų valstybių politikai, rašytų laiškus, prašytų pagalbos, informuoti svetimą spaudą apie rusų kolonializmą.

Į tokius paminėjimus galima eiti su malonumu.

Publikoje matėsi nemažai kunigų iš New Yorko ir New Jersey, Gen. konsulas A. Simutis, VLIKo vicepirm. J. Audėnas, BALFo reikalų vedėjas kun. L. Janekus, Savanorių J. Kiaunė, ALT pirm. Oslapas ir kitų organizacijų vadovų, kompozitorė Čerienė, kurios kūrinių Lietuva atliko I. Stankūnė.

Viskas vyko Franklin Lane mokyklos salė, Woodhavene, N. Y.

Koncė

Patys šaukia, kad negerai...

SVIRTELĖ

Prisiekė kolūkio mechanizatoriams detalikės traktoriui. Nedidelė toji detalikė, vos viena rublį kainuojanti, o reikalinga varikliui, kaip gyvam padarui oras. Žodžiu, be tos svirtelės traktorius nė krust.

Išsiruosė kolūkio mechanikas į susivienijimo "Lietuvos žemės ūkio technika" rajono skyrių. Mandagiai, glamžydamas kepurę, apėjo jis visus kabinetus, kiek-

viename aiškindamas, kokias svarbi toji detalė. Iš kabinetų jo negainiojo, kumščiais stalų nedaužė. Visur tuo pačiu žodžiu smogdavo: "Nėra!"

— Betgi traktorius jau nuo rugsėjo mėnesio stovi, — bandė gaudinti tiekėjus mechanikas.

O jam:

— Ir dar pastovės. Neturim tokios detalės ir neturėsime. Taigi, jei ji labai reikalinga, tai važiuok pats, parsiveši.

— Iš kur?

— Iš Kauno. Mes tau ir įgaliojimą išrašysim.

Apsišarvavo mechanikas susivienijimo "Lietuvos žemės ūkio technika" rajono skyriaus įgaliojimais, pasiėmė iš kolūkio kasos avansą komandiruotės išlaidoms ir išsiruosė į Kauną. Ten irgi ne kelmui, o žmonės bazėje sėdi. Taip ir taip, sako jie keliauninkui, kol kas šios detalės nėra, atvažiuok po savaitės. Atvažiuoja žmogus nustatytu laiku, s a n d e l i ninkai pasirausė tarp detalių ir dūsaus:

— Dovanok, broleli, nebeturim. Užsuk po kelių dienelių.

Čia jau mechanikas nebeiscentė. Su paprasčiausios aritmetikos pagalba paaiškino jį, kiek toji rublio vertės svirtelė kolūkiui k a i n u o s ianti. Kauniečiai palingavo pritardami galimis:

— Taip, teisybė, bet argi mes kalti? Ne mes, o susivienijimo skyrius turi ap rūpinti ūkio detalėmis.

Sugrįžo mechanikas iš Kauno, aiškinasi pirmininkui. O po savaitės vėl kelionė. Tik jau nebe vienas. Pasiėmė kartu ir traktorių, kuris dėl tos nelemtos svirtelės tiek mėnesių išstovėjo. Ką darys žmogus? Turėtų tą svirtelę, kolūkio mechanizatoriai patys be didesnių išlaidų būtų tą traktorių sasiremontavę. Juo labiau, kad šiemet jiems ūkis naujas dirbtuves pastatė. Bet negavo rublio vertės svirtelės. Todėl ir išvežė Telsių rajono "Tarybų Lietuvos" kolūkis savo traktorių net į Jėzną remontuoti.

("Tiesa" 1967. XII. 12)

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Viena dėžė... 24 bonkos Stroh's. Tai pasitenkinimui tinkas būdas gėrėtis Stroh's alumi, kurio skonis skiriasi nuo bet kurio amerikoniško alaus. Stroh's yra kitoks dėl to, kad ir darytas kitaip, nei bet kuris kitas amerikoniškas alus. Jis daromas liepsna. Išbandykite Stroh's. Išgykite dėžę. Tai geriausias alus pirkinys.

Stroh's
LIEPSNA DARYTO SKONIS

ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4³/₄%
ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%
ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-5; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina;
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoją:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Politikieriai, redaktoriai ir... moterys

Vieno New Jersey laikraščio redaktorė ponia Betty J. Johnson ("Leader", Point Pleasant Beach) parašė vedamąjį tema "Politikieriai ir redaktoriai". Savo minties dėstydamą paprastai ir nekomplikuotai, ji pateikia dažnai pasitaikantį gyvenimišką vaizdą. Ji rašo: "Politikierius -- tai žmogus, kuris veržiasi (runs) užimti kurį nors postą. Jei jis nesiveržtų, pasigavę jį žmonės sužinotų tikrųjų jo siekių paslaptį. Politikierius daug kalba. Jis viską prižada, jog atrodo, kad jį išrinkus žmonės nebeturės niekuo rūpintis. Tai žadėdamas jis galvoja, kad žmonės bėgte bėgs už jį balsuoti. Kai jau išrinktas, jis nebeprivalo daryti, ką žadėjo. Bent dauguma taip daro..."

"Redaktorius -- tai žmogus, kuris rašo į laikraštį. Daugelis politikierių nemėgsta redaktorių todėl, kad jie rašo, ką jie apie juos galvoja. Tik artėjant rinkimams jie vėl pamėgsta redaktorių. Tada jau jie daug ką mėgsta..."

"Neseniai vienas redaktorių pareiškė, kad politikieriai svaidsosi purvais. Nemačiau taip dariant, bet jei redaktorius taip rašo, reikia patikėti. Vienas redaktorių tvirtina, kad jis netalpinas straipsnių, kuriuose politikieriai purvais drabsto oponentus. Taipina tik tada, kai purvina redaktore..."

"Gailiuosi daugiau politikierių, nei redaktorių. Politikieriai privalo neapkęsti oponentų, gi kai oponentas išrenkamas, jis turi jį mėgti. Politikieriai privalo priklausyti partijai ir pasiduoti jos drausmei. Jei nepasiduoda, jį išmeta. Nežinau, redaktoriaus panorėjusio būti politikierium, bet daugelis politikierių norėtų būti redaktoriais. Nors vienai dienai..."

PABALTIEČIŲ ORGANIZACIJŲ NUTARIMAI

Pabaltijos organizacijų atstovų susirinkime 1967 m. gruodžio 9 d. Statier Hilton viešbuty, New Yorke, priimta ši rezoliucija:

1. Mes prašome, kur tik gyvena pakankamas skaičius pabaltiečių, kad būtų suorganizuotas viešas susirinkimas Pabaltijos Savaitės metu 1968. Kad būtų sėkmingu reikėtų, kad vietos žymesnieji asmenys remtų ir jame dalyvautų, pajavrinti programą menine dalimi; panaudoti spaudą, radiją, TV ir kitas skelbimų priemones, kvieisti jame dalyvauti ir ne pabaltiečius. Turėtų būti suorganizuotas masinis susirinkimas Jungtinėse Tautose su atitinkama programa.

2. Mes pritariame BATTUN sumanymui, kad visi pabaltiečiai laisvame pasaulyje 1968 m. rašytų laiškus visų vyriausybių galvoms

ir prašytų užtarimo išlaisvinti Baltijos valstybes. Prašome visas pabaltiečių organizacijas vykdyti šį sumanymą.

3. Mes siūlome, kad visi jungtiniai pabaltiečių pla-

N. Umbražaitė pabaltiečių susirinkime skaito pranešimą.

nai 1968 m., kiek galima, įvyktų birželio 8-16 laikotarpį, todėl prašome, kad visos organizacijos išrūpintų vyriausybių pareiškimus — deklaracijas.

4. Susirinkimas nutarė, kad Kersteno Komiteto tyrinėjimo daviniai būtų gauti ir įteikti Jungtinėms Tautoms ir jos įvairioms agentūroms.

5. Mes prašome visus pabaltiečius studentų akademikų ir fakultetų grupes kelti Baltijos valstybių klausimą savo akademiniame veikloje. Be to, prašome sudaryti Pasaulinį Pabaltiečių Akademinių Kordinacijų Komitetą, kurs stengtųsi sudaryti Pabaltiečių kalbėtojų sąstatą, parūpintų kalbėtojus pabaltiečių klausimais, pasinaudoti universitetų-kolegių laikraščiais savo reklamai ir parūpintų medžiagos mokyklų knygynams.

6. Mes siūlome, kad memorandumas būtų paruoštas ir adresuotas Jungtinių Tautų Asamblėjos Prezidentui, kuriame būtų reikalaujama laisvės Baltijos valstybėms. Memorandumo proga: 1968 m. 50-ta sukaktis nuo Nepriklausomybės paskelbimo Estijos, Latvijos ir Lietuvos; ir taip pat Tarptautinių Žmoniškumo Teisių Metai, kurie paskelbti Jungtinių Tautų. Parašai turėtų būti surinkti iš viso laisvojo pasaulio. Šio memorandumo nuorašai turėtų būti įteikti visiems JT kraštų nariams ir kitoms atitinkamoms agentūroms.

7. Mes prašome suformuoti Centrinį Pabaltiečių Informacijos Biurą, kurs teiktų ir skelbtų informacijas estų, latvių ir lietuvių visuomenėje ir duotų jungtinį informacijos šaltinį plačiajam pasauliui.

8. Mes prašome visas Pabaltiečių organizacijas ir pavienius asmenis remti Americans for Congressional Action, kad išlaisvintų Baltijos valstybes, kad išleistų pabaltiečių paminėjimo ženklą.

9. Mes karštai prašome visas estų, latvių ir lietuvių organizacijas palaikyti ir plėsti savo bendradarbiavimo ir koordinavimo darbą pasauliniu, tautiniu ir vietos mastu.

10. Susirinkimas siūlė, kad būtų sudaryta plati Pabaltiečių Taryba. Taryba

Lietuvių delegacija Baltuose Rūmuose pas viceprezidentą H.H. Humphrey. Stovi iš kairės: T. Blinstrubas, M. Vaidyla, J. Kapočius, L. Šimutis, A. Rudis, viceprezidentas H.H. Humphrey, McElroy, dr. P. Grigaitis, M. Rudienė, P. Dargis, kun. P. Garšva ir dr. J. Stukas.

LIETUVIAI BALTUOSE RŪMUOSE

Gruodžio 6 d. Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentūroje lankėsi Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija. Prezidento vardu delegaciją priėmė viceprezidentas Hubert H. Humphrey.

Apie pusvalandį trukusiame pasikalbėjime buvo aptarti delegacijos pateiktame memorandumame dėstyti dalykai.

Šalia patikinimų apie Amerikos lietuvių lojalumą šiam kraštui apie pritarimą Jungtinių Amerikos Valstybių tarptautinės politikos linkmei ir gilų dėkingumą už tvirtą Jungti-

nių Valstybių vyriausybės nusistatymą niekad nepripažinti sovietinės okupacijos Lietuvoj, Amerikos Lietuvių Tarybos memorandumas kreipė prezidento dėmesį į artėjančią Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukaktį ir prašė prezidento pritarimo, kad ir Jungtinės Valstybės prisidėtų prie tos sukakties atžymėjimo, — kad išleistų tai sukaktį paminėti skirtą Jungtinių Valstybių pašto ženklą.

ATVIRI ŽODŽIAI —

Tėviškos žiburiai gruodžio 14 vedamajame rašoma:

"Lietuviškoje išeivijos veikloje matome dažnai prasisveržiantį "stipriuosius". Bet jie prasisveržia ne savo moralinio gyvenimo jėga, bet vėzdų pagalba, ne savo

dvasiniu pranašumu, o alkūnių kietumu. Dėlto išeiviniame gyvenime ir yra tiek nedarnas, nes moralinės vertybės yra nustumtos į žemiausią pakopą, o ambiciniai siekiai iškelti į aukščiausią. Ir tai vyksta netuose sluoksniuose, kuriems moralinės vertybės turėtų rūpėti pirmoje eilėje. Toks reiškinys liudija, kad einama ne gyvenimo ir veiklos prasmės keliu, o savos naudos, kuri sunaikina krikščioniškąjį žėrėjimą."

★

"Būk išmintingesnis už kitus, jei gali, bet jiems to nesakyk." (Lordas Chesterfield).

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Gausius savo bičiulius ir širdžiai artimus negalėdama asmeniškai pasveikinti

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ proga, naudojuos šiuo būdu reikšdama visiems, visiems savo nuoširdžią padėką už gausiai prisiųstus man sveikinius ir linkėjimus, kartu jungdama Jums viską, ką savo širdy šilčiausio jaučiu.

Jūsų

Sofija Smetonienė

Puikiausias ir naujausias Kalėdines plokšteles turi REQUEST RECORDS

Aplankykite artimiausią plokštelių krautuvę. Nesutikite priimti pakaitalų.

Nemokamai katalogą gausit rašydami:
Request Records, Inc.
66 Mechanic St.
New Rochelle, N.Y. 10801

PLANINGAS TAUPYMAS

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

DĖL INFORMACIJŲ KREIPKITES

PASKOLOS

perkant namus daromos ilgiam terminams ir prieinamais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

KELIONĖ Į
PALM SPRINGS

Parafrazuojant Vinco Krėvės poemą apie gražiąją Dainavos šalį ir jos dzūkiškus padavimus, šį tą panašaus būtų galima pasakyti ir apie Kaliforniją. Daug joje yra Viešpaties palaimintų ir pamirštų vietų, kalnuotų parkų ir keistų ežerų, o Pacifiko pakrantei nuo San Francisco ligi San Diego netrūksta keilių tikrų brangakmenių. Big Surf, Carmel, Santa Barbara, Laguna Beach, La Jola ir daugybė kitų užkampių, tai vis vietovardžiai, kur tu, kas ir kur bebuvęs, galėtum pajusti gracingo gyvenimo atodūsius.

Bet tarpe jų, itgerotabako dūmas, mane labiausiai ir pastoviai vis vilioja Palm Springs – dykumų vasarvietė apie 130 mylių į pietryčius nuo Los Angeles. Dar prieš keliolika metų tai buvo ramus, tylus, aksominės atmosferos miesteliukas, prisiglaudęs prie gana aukštų San Jacinto kalnų, kur mūsų tokios pat švelnios sielos kunigas R. Klumbis, dar šiandien įjatsimenančių tebe vadinamas Father Columbus, vietos rezervato indėnams pastatydino dailią bažnytelę. Tada ir aš jos statybai aukojau porą dolerių. Ir gaila, kun. Klumbį netrukus iš ten iškėlė...

Dabar Palm Springs jau nemenkas miestas, kur ištisus metus pramogauja ir šiltai žiemavoja keli tūkstančiai kosmopolitų. Reikia sutikti, kad vasaromis dykumų vasarvietėje saulė kiek

perdaug spirgina, temperatūra vis apie 100 ir aukščiau, bet vėlyvais rudens, žiemomis ir pavasariais čia yra tikrasis malonumų sezonas, išvykų vieta ir ne vienos Hollywoodo žvaigždės pastovi rezidencija.

Taip žmonijai vis labiau plūstant į dykumas, gal ir ši palaiminta oazė netrukus bus civilizacijos drumzlėm per saiką užgriozdinta ir apgandinta, ypač jei, konkuruojant su Nevados Las Vegas, pavyks jiems įvesti lošimo kazino.

Kas žmones traukia į Palm Springs?

Kaip paprastai į vasarvietes, tai sveikatos ir poilsio ieškojimas, balzamiškai tyras ir švarus dykumų oras, pamišėliškas grožėjimasis nuogais kalnais, smėliu, saulėleidžio šešėliais ir spalvomis, ramybė ir vienatvės ilgesys tiems, kuriems didmiesčių gyvenimas tampa per įtemptas ir per triukšmingas. Gi reumatikams, sako, ne pro šalį Palm Springs Spa maudyklės ir gretimų kurortelių šiltos bei karštos versmių vonios kur ilgiau pasitūrinę jie giriasi vėl esą pajėgūs swingams ir watusi šokiams.

Išskyrus watusi, ir mane traukia į Palm Springs kai kurios išpaminėtų priežasčių, bet labiausiai tai pora dalykų, kurie kitiems gal atrodis visai nevertingi. Taip, kai šios ašarų pakalnės pelkėse pasijun-

ti perdaug sužlugęs, pavargęs ir prislėgtas, per daug išsisėmęs ar irzlus, nuolat neramus, piktas ir jau įtūžęs, tai sveikas protas pagaliau sako: pavažiuk bent savaitgaliui į Palm Springs. Ir jei keli Los Angeles mūsų ekstremistai bei ekscentrikai, mane patį įskaitant, daugiau savaitgalių praleistų šioje dykumos idilijoje, užuot taškydami tulžį Amerikos lietuvių laikraščiuose, tai būtų žymiai naudingiau ir mūsų spaudos kultūrai ir mums patiems.

Bet šalia tų kilniosios prasmės priežasčių, į Palm Springs mane traukia dvi smulkmenos, net labiau už anas stambmenos. Patinka ten man viena eilinė dykumų stiliaus kavinukė, kur nemokėčiau rasti atsilyginimo už malonumą pasėdėti jos verandoje kelias popiečio ir ypač saulėleidžio valandas, stebint kaip didelė saulė grimsta į kalnų keteras. Man tada taip intensyviai pradeda kilti mintys ir vaizdai "iš paskendusio pasaulio", kad ten kadaise sėdėdamas sugalvojau ir tokią antraštę vienam savo sausai cementinių politinių rašinių rinkiniui.

O paskui tai tos dykumų architektūros naujosios vilos, kuriomis turtingi žmonės dabar apilpino kalnų papėdes bei kai kurias saleles lygumoje. Ir tie įmantrūs gracingi, man be galo gražūs žemėvaizdžiai, kaip jie dykuminiu stiliu-

Pietų Kalifornijos "dykumų stiliaus" žemėvaizdis.

mi ir priemonėmis įpučia tikros ar bent dekoratyvinės gyvybės savo keistoms gyvenvietėms. Kiekvieną kartą, kai būname Palm Springs patys vieni su žmona ar vaikais, mes lėtai apvažinėjame tas vietas, dairydami, kur kas naujo, šen ten sustodami, komentuodami, išgyvendami, girdami arpa peikdami.

Kai kada mane apima toks skausmingas noras, toks pavergia geismas čia gyventi ir pasidžiaugti buitimi, kol dar lempuotė dega, įsilieti į tą eterinę nuotaiką ir jos gracingumą, kažką dar daryti ir kažką sukurti, kad tai beveik vienintelis atvejis, kada pradėdavo pavydėti turtingiesiems ir kapitalistams, kurie tai lengvai gali turėti ir, kadangi jau turi, tai kažin

ar bemoka taip pergyventi, ar besugeba tiek įvertinti.

Vėliausiąją kartą važiuojant į Palm Springs, suklaidinti mūsų spaudos, kuri, kaip žinoma, mėgsta ne vieną lietuvišką įvykį labai perpūsti. Paskaitęs prel. J. Kučingio vietinės parapijos oficioze ir kai kuriuose Chicagos lietuvių laikraščiuose, kad Palm Springs meno galerijoje ruošinama Australijoje gyvenančio lietuvių dailininko Leono Urbono tapybos paroda, pagalvojau: -- štai dar viena gera priežastis kurį savaitgalį ten pavažiuoti... Kelios jo parodos buvo Amerikoje ir Kanadoje, gražiai pagarsintos ir įvertintos, bet mums per toli, o čia jau beveik pa-nosėje.

Palm Springs dykumų miestas turistų pirmiausia imponuos savo neįprasta gamta, stiliumi ir architektūra, paskui viešbučiais ir moteliais bei jų maudymosi baseiniais, madų salonų ir kitų didžiųjų firmų skyriais, - visa, kas yra "strictly business". Bet amerikiečių miestai ar bendruomenės ir kultūrą dažnai vertina žymiai daugiau, negu mes teigiam. Jau nuo ankščiau centrinėje vietoje Palm Springs vyresnybė yra pastačiusi puošnų savo archeologinį ir istorinį muziejų, gi privati iniciatyva (aišku, ne be biznio intencijų) išlaiko keletą meno galerijų, ir gana stambių, - nors šis miestas turbūt niekad nevirš "meno centru". Bet meno išdirbinių, skulptūros ir tapybos dykumų temomis ir stiliumi čia esu matęs tikrai daugiau, negu kur kitur.

Suradau ir "The Gallery", apie kurią mūsų spaudoje buvo skelbta, jog čia vyksta dail. L. Urbono paveikslų paroda... Ji ne iš didžiausių ryškiai komercinė, ir jos vedėja Margot Schiffman atrodo labai judri ir prityrusi pardavėja. Vos pasisakiau, ką noriu matyti, tai - brangiausias pone, viskas jūsų tarnavimui. Bet nusivyliau... Galerijoje buvo, tarpe daugelio kitų, iškabinti tik du Urbono paveiksai, lietuvišku žodžiu pavadinta "Tykuma" ir "Unleashed", ir iš sandėlio atnešusi parodė dar kitu du, "Elect" ir "Fete". Sakė, juos laikysianti šešis mėnesius.

Taigi, čia nebuvo jokios L. Urbono meno parodos, o tik paveikslų pardavėjų ir agentų tinklo pagalba atkeliavę kurti mūsų dailininko darbai į tokią vietą, kurios jis ir vardo gal dar

(Nukelta į 5 psl.)

MOTIEJAUS GOBŠIO
TURTAS

ANTANAS GAILIUŠIS

(16)

Volungė nenorėjo vesti moterį, prieš kurią visą amžių jausų gėdą dėl savo bailumo ir negarbingo elgesio. Be to, jis niekad negalvojo apie vedybas su ja.

Sekančią dieną Jonė vėl paskambino. Nors buvo dvylikta valanda, bet Volungė tebe miegojo. Išlipęs iš lovos, priėjo prie telefono.

-- Klausau.

Tarė užkimusiu balsu.

-- Čia aš...

-- Na?

-- Vakar tau skambinau, bet tu neturėjai laiko. Noriu šiandien su tavimi pasikalbėti. Vyras mane išvarė. Patark, ką man daryti?

-- Iš manęs menkas patarėjas. Patarimus duoda advokatai.

Tokia jo kalba mažino viltis sulaukti paramos. Tikėjosi, kad jis padės rasti jai darbą. Ji bandė priminti jūdvių meilę:

-- Feliksai, dėl tavęs aš atsidūriau šioje padėtyje.

-- Ne dėl manęs. Aš dėl to nekaltas.

-- Tu tvirtinai, kad mane myli.

-- Nemėgstu kalbėti apie praeitį. Ją reikia užmiršti. Sakyk tiesiog, ko iš manęs nori?

Piktai, pakeltu balsu paklausė Volungė. Jo pakeltas balsas, abejingumas jos dabartinei padėčiai vedė ją iš lygsvaros.

-- Aš nieko iš tavęs nenoriu.

Tarė Jonė ir padėjo telefono ragelį. Pasižadėjo niekad jam daugiau neskambinti, nieko neprašyti.

Išlikęs sveikas nuo pulkininko keršto, Volungė toliau linksmai gyveno. Pinigų linksmam gyvenimui netrūko. Dėdės Gobšio paliktas pastatas visada buvo pilnas gyventojų. Pradžioje nuomininkai džiaugėsi nauju savininku. Jis jų nespaudė, sumažino nuomas, porai šeimų dovanojo susidariusią iš nuomų skolą. Taip tęsėsi, kol jis turėjo banke Gobšio sutu upytį pinigų. Kai tie pinigai pasibaigė, reikėjo verstis tik su įplaukom, gaunamom iš nuomų. Iš tų įplaukų galėjo gerai pragyventi kelios šeimos, bet Volungei vos jų užteko. Kortos, linksmos draugų kompanijos surydavo visas įplaukas. Jis vėl pakėlė sumažintas nuomas, reikalavo laiku jas sumokėti, pradėjo su nuomininkais bylinėtis. Jo santykiai su nuomininkais pasidarė panašūs į Gobšio santykius su jais. Skirtumas buvo tik tas, kad dėdė spaudė nuomininkus iš gobšumo, o sūnėnas tą patį darė dėl išlaidumo. Gobšui turtas buvo tikslas, o sūnėnui -- priemonė linksmai gyventi. Sūnėnas niekad nepagalvojo, kiek pastangų ir darbo dėdė padėjo, kol tą turtą įsigijo. Jam neatėjo mintis pagerbti tas pastangas ir elgtis su paveldėtu turtu išmintingai.

Vyro pavartyta, Jonė turėjo su savim nedidelę sumą pinigų. Tu-

rimi pinigai greit pasibaigė. Reikėjo mokėti už viešbutį, valgį ir kitas būtinas smulkmenas. Prispirta bėdos, pardavė auksinę apyrankę, kurią vyras gimimo dienos proga jai dovanojo.

Jonė pradėjo ieškoti darbo, vaikščiojo nuo vienos įstaigos prie kitos. Vienoje įstaigoje ją maloniai priėmė, davė anketą, kurią reikėjo užpildyti ir gražinti. Anketa turėjo daug klausimų. Dauguma jų lengvai atsakė, bet ties kitais reikėjo pagalvoti. Pirmas klausimas, ties kuriuo ji sustojo, buvo "Šeimyninė padėtis"? Labai norėjo rašyti išteklėjusi, bet susilaikė, nes būtų sunkumų pradėjus dirbti. Ji rašė -- "Išsiskyrusi". Toliau sekė -- "Koks jūsų dabartinis užsiėmimas"? Pradžioje kilo mintis rašyti šeimnininkė, pagalvojusi, kokia ji šeimnininkė, jei išsiskyrusi, be vaikų rašė -- "Be užsiėmimo". Trečias klausimas, ties kuriuo ji susimąstė, -- "Gyvenamos vietos adresas"? Čia, nors ir nenorom, rašė -- "Komercijos viešbutis", nes keisti gyvenamą vietą buvo pervėlu, be to šis viešbutis pigesnis už kitus.

Užpildžiusi anketą, ją kelius sykius atidžiai perskaitė, rado, kad visi klausimai teisingai atsakyti, pasirašė Jonė Pulokienė ir gražino tam pačiam tarnautojui. Tarnautojas paviršutiniškai anketą peržiūrėjęs, tarė:

-- Gerai. Tikiuosi, būsite priimta. Mes jums laišku pranešime, kada ateiti į darbą.

Anketą nunešė viršininkui ir padėjo ant stalo. Kelias dienas viršininkas neprisirėngė į anketą pažvelgti, tik po savaitės ją atrado, perskaitęs pašaukė tarnautoją.

-- Ar prisimeni šią moterį? Kaip ji atrodo?

-- Atrodo jauna, sveika. Gali būti gera darbininkė.

Viršininko būta įtaringo žmogaus. Keli žodžiai iššaukė jam vaiduklius, kurie neturėjo bendrą su Jone. Dar kartą paskaitė anketą, kratydamas į šonus galvą, kalbėjo:

-- Išsiskyrusi... be užsiėmimo... gyvena viešbutyje, kuris neturi gero vardo... Neaiškus, įtartinas tipas... Tokioms mano įstaigoje nėra vietos. Gausime kitą moterį, geresnę.

Perbraukė anketą su pieštuku ir išmetė į šiukšlių dėžę.

-- Ką man pasakyti, jeigu ji dar ateis?

Paklausė tarnautojas.

-- Pasakyk, tokioms moterims, kaip ji, pas mus nėra vietos.

Užpildžius anketą, Jonė tikėjosi greit būti pašaukta į darbą. Planavo, kaip susitvarkys ir ramiai viena gyvens be Puloko ir be Volungės. Vos grįžus į viešbutį, į savo kambarį, atėjo viešbučio savininkas.

-- Atsiprašau, ponė žadėjai mokėti už kambarį kas septynios dienos. Nemokėta už keturiolika dienų. Ponia turi sumokėti arba paliusuoti kambarį.

-- Aš sumokėsiu.

Tarė ji, ieškodama rankinuke pinigų. Suskaičiavusi padavė viešbučio savininkui. Tai buvo paskutiniai pinigai iš gautų už apyrankę.

-- Čia yra už septynias dienas. Likusių prašau palaukti. Greit pradėsiu dirbti, tada visą skolą sumokėsiu.

Jonė negalėjo be pinigų gyventi. Kitą dieną pardavė vyro pirkimą jai auksinį laikrodėlį. Gautus pinigus taupė, pusbadžiu gyveno,

nieko nepirko. Nekantraudama laukė žinios, kada reikės eiti į darbą. Dienos bėgo. Praėjo dvi savaitės laiko, bet laiško iš įstaigos vis nebuvo. Kiekviena diena ji daugiau nusivylė. Nerimas graužė be paliovos. Nusiramimui skaitė, bet skaitymas nesisekė. Nors akys bėgo puslapiams, matė raides, žodžius, bet jų prasmės nesusprato, -- mintys klaidžiojo kitur. Nerado ramybės ir išėjusi pasivaikščioti. Naktim baits sėdėjo ant kankinio, Mintis, kas bus, jei į darbą nepriims, ją gąsdino. Spėliojo, gal laiškas žuvo. Pinigai visai pasibaigė. Daugiau daiktų, tinkamų pardavimui, neturėjo, išskyrinai vedybinį žiedą. Tą žiedą ji brangino, su juo skirtis nenorėjo.

Nebepakeldama nežinios, pasiryžo nueiti į įstaigą pasiteirauti kodėl taip ilgai negauna atsakymo į užpildytą anketą. Išeinant pradėjo smarkiai lyti. Jonė atsistojo prie lango ir laukė, kada praeis lietus. Lietus greit praėjo. Saulė pasirodė. Ties jos kambario langų, kažkieno rankos pasodinta, augo eglė. Ant eglės spyglių kabojo daug vandens lašų. Jie atkreipė jos dėmesį. Saulės apšviesti lašai tviskėjo įvairiausiom vaivorykštės spalvomis. Eglė buvo, tartum, deimantais apiberta. Ji žiūrėjo į gražiai mirgančius vandens lašus, kaip vienas po kito rito spygliams ir, pasiekę juos viršūnė, neilgai kaboje, krito žemėn, kur iš jų grožio nieko neliko. Eglė verkia. Kodėl gražios jos ašaros, kaip deimantai -- galvojo Jonė. Nuslinkus debesiui, ji išėjo į įstaigą. Atvykusi kreipėsi prie to paties tarnautojo, kuris priėmė jos anketą:

-- Esu užpildžiusi anketą darbui gauti. Noriu žinoti, ar priimta?

-- Taip, atsimenu. Tada vadovybė manė samdyti naują tarnautoją, bet vėliau nutarė apsieiti su turimu žmonių skaičiumi. Tokiu būdu, naujos tarnautojos samdymas atpuolė.

Melavo tarnautojas.

-- Tai aš nebūsiu priimta į darbą?

Išsigandusi šuktelėjo Jonė. Galva pradėjo suktis, akys sutemo, nusilpęs nuo pusbadžio gyvenimo kūnas vos besilaikė ant kojų.

-- Tamsta gausi kitur darbo. Mūsų įstaigai esate nereikalinga.

Tarė tarnautojas, su ironijos iškreiptu veidu, žiūrėdamas į Jonę.

Nusiminusi grįžo į viešbutį išsiverkti, galvojo apie susidariusią padėtį, apie vyrą, apie Volungę. Prieš vyrą ji buvo prasikaltusi, jo elgesį laikė peržiūru, bet dailinai pateisino. Negalėjo suprasti, kodėl Volungė nenori padėti, nei žmoniškai pasikalbėti? Po buvusiu su juo santykių, ji jautėsi turinti teisę reikalauti iš jo nuširdumo. Jis privalas padėti. Jam esanti neprasikaltusi. Gimė jai keršto jausmas, kad ir jis taip kentėtu, kaip ji kenčia. Abu vienodai prasikaltė, abu turį ir atsakyti. Kodėl ji viena kenčianti, -- nuolat kartojo mintyse Jonė.

Su tokiom mintim ji priėjo viešbutį. Prie durų ją pasitiko viešbučio savininkas.

-- Atsiprašau, ponė. Jūsų kambarys užimtas kito asmens. Ponių daiktai yra pas mane. Aš juos laikysiu užstatu. Kai sumokėsi skolą, galėsi juos atgauti. Ponia turi apieiti mano viešbutį. (Bus daugiau)

KELIONĖ Į PALM SPRINGS

(Atkelta iš 4 psl.)

nebuvo girdėjęs. Be abejo, tai yra labai geras būdas, ir ne toks jau lengvas ir ne kiekvienam prieinamas patekti į platesnę rinką. Taip prieš keletą metų vienoje Laguna Beach galerijoje prie Pacifiko buvau netikėtai užtikęs a.a. Povilo Puzino tapinį, apie kurio ten patekimą gal ir pats dailininkas nebežinojo ir jo darbų aprašuose nepastebėjau pėdsakų apie tai.

Tų keturių L. Urbono paveikslų, žinoma, ne užtenka susidaryti pilnesniam vaizdui apie Australijoje plačiau pasireiškusio mūsų dailininko kūrybą. Abstraktai bei pusiau abstraktai, jie visiškai įsijungia į dabartinę pasaulinę šios meno krypties ir pobūdžio tapybą ir truputį bijausi - joje gal net paskęsta. Kitaip ir būti negali, kol ši taip išplitusi ir dabar jau blankstanti mada laikyvis ir kol dailininkai grįš prie objektų ir prasmų, galinčių būdingiau atskleisti jų individualumą ir poetinį turinį, jeigu dailininkas iš tikrųjų turi ką spalvomis ir kompozicija pasakyti daugiau, negu tik mikliai išdėti ar išlieti savo technikinį sugebėjimą, o dažnu atveju ir ne ypatingai.

Beje, ši tapybos technikinės kokybės problema tebėra lygiai rimta tiek mūsų abstraktistams, tiek ypač realistams. Mes Laukiniuose Vakaruose čia galime matyti nutapytus tūkstančius dykumų ir šiaip pietų krašto peizažų, kurie savo impresionizmu ar realizmu rodo toki technikinį šio amato varotojų pajėgumą, kurio negalima lengvai pasiekti rašant straisnius, dalyvaujant karštose diskusijose ir skelbiant teorinius principus. Meenas pirmiau mėgsta ne teoriją ir filosofavimą, bet jų įvaizdinimą.

Vadinamai "parodai" čia buvo sutelkta 35 dailininkų darbai, daugiausia iš Meksikos ir pietų Amerikos, keturi iš Ispanijos, po vieną iš Prancūzijos, Lenkijos, Izraelio bei kitų kraštų, ir vienas iš Australijos (L. Urbonas). Dalis darbų gero lygio, ir kompaniją neabejotinai papuošia tokie žinomi vardai, kaip Salvador Dali, A. Luna, Diego Rivera, Orozco ar Zuniga.

Parodos kataloge ir dailininkų aprašyme L. Urbonui paskirta kiek daugiau vietos negu eilė kitų, nors ta reklama itin savotiška. Pažymėjęs, kad dailininkas neseniai turėjo sėkmingas parodas New Yorke, Clevelande, Chicagoje ir Toronte ir kad jo darbų esąs išsigijęs žinomas kolekcininkas filmų aktorius Vincent Price, katalogas informuoja, jog L. Urbonas gimė Lietuvoje, mokėsi Vokietijoje ir yra natūralizuotas australas. Jo darbai, esą, atspindi australų čiabu-

LONDONIŠKIS KAZIMIERAS BARĖNAS IR JO LAIKAS LEKIA

STASYS SANTVARAS

Ne, jis ne iš Londono! Į britų sostą pilę Kazimieras Barėnas atkilo iš Gulbinų krašto, kur "toks nuostabiai gražus tas retų rugelių žalmas, tas rugiagėlių mėlynas lazurkas, kaip ten viršuj dangus", kur žmonės tokie darbštūs kaip bitės, kur jie, botagais apsikapoję ir net kojom apsisparde, sugeba atsiremti į savo vidaus šilumą, kur dėdė Vaitiekus ir teta Karolina yra tokie tyrų širdžių žmonės, kur, tikėkim, "Giedra visad grįžta"...

Kazimieras Barėnas yra būdingas Gulbinų krašto vyras: apdairus, kritiškas, gal net atsargus, o drauge didžiai darbštus, rūpestingas, trokštąs artimą blaiviai įvertinti ir pagerbti, kiekvienu atveju, kiek man teko su juo susidurti, save patį palikdamas Pavandenės bažnytkaimy ar Gervydų kaimo galulaukėj. Praeisis žmonės, kaip visada jie ateina ir nueina, gal stabters ir tars porą žodžių, o gal net ir žvilgsniu nepaglostys, gi tu pats, i vežėčias pasikinkęs kuiną, gal veši į Gulbinus degutą ir anglis parduoti, gal nuo kuliamosios žiočių, visas prakaitu apsiplies, krausi išalines šiaudus, o gal iki vidurnakčių sėdėsi prie rašomojo stalo, ieškodamas dailaus žodžio, stilingai išdailinto posakio, ar kitų to pobūdžio vargus aptardamas...

Kazimieras Barėnas yra dailiojo žodžio žmogus savo kūnu ir siela. Tačiau ir jo laikas lekia! Jo žalios pavasario dienos liko Gervyduose, Pavandenėj, Gulbinuose ir kitose to krašto vietovėse, o dabar jis Londone, senoj britų imperijos sostinėj, redaguoja Nidos leidinius, literatūrinės Pradalges, Europos Lietuvių, sielojasi lietuvių grožinės literatūros šia diena ir jos rytojumi, visu kuriančio žmogaus atsakingumu ir

vių meno (Aboriginal Art) pažinimą, ir jis "naudoja simbolius, nepažįstamus likusiampa sauliiui". Ir kadangi Australijos valdžia neleidia išvežti svetūr jos primityviojo meno eksponatų, tai jie esą kitur noriai paieškomi, "they are much sought after". Reiškia, naudokitės proga išigyti Australijos primityviojo meno simbolius! Be abejo, tai yra tik bla-bla, taip įdomiai aiškinant "Lietuvoj gimusio" dailininko "likusiam pasauliui nepažįstamus simbolius"...

Bet jau vien dėlto kelionė į Palm Springs ši kartą papildomai apsimokėjo, ir buvo apie ką pamąstyti vėliau iš kavinės verandos stebint abstrakčias dykumų saulėleidžio spalvas.

skrupulingumu žvelgia į savo paties raštus. Tai vis darbai, sunkūs ir jėgas išsemių darbai, kaip anie Gulbinų krašto žmonių darbai...

Tas gervydiškis ar gulbiniškis, tas Kazimieras Barėnas, jei tik pakelėj kliūčių nesutiktų, plačias Pradalges kirstų, nei vieno neaplenktų nepašnekinęs ar jo neaptaręs. Galimas dalykas, kad ir jis pats bus prisimintas, bus ir pasveikintas.

Deja, aš pats būčiau praėjęs pro jį tylėdamas, net žvilgsniu jo neužkabinęs, jei ne instinktas, kurie jau ne sykį mane nuo gėdos išgelbėjo. Kai jau dabar Kazimieras Barėnas sielojasi Penktąją Pradalge, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakčiai skirtu literatūros metraščiu, tai man ir toptelėjo galvon mintis: pažiūrėk Lietuvių Enciklopedijon, iškurgitas vyras tiek energijos semiasi! Ir tada pamačiau, kad ir Kazimiero Barėno laikas lekia...

Kazimieras Barėnas gimė 1907 m. gruodžio 30 d. Stanionių kaime, Pumpėnų VI., Panevėžio aps. Vadinasi, už kelių dienų jau ir jam bus susikrovę 60 metų! Pradžios mokslą jis ėjo savo gimtinėj, gal Pavandenėj, gal Pumpėnuose, gal Gervyduose, o gimnaziją baigė 1929 m. Panevėžy. Minimi vietovių vardai, kaip man regis, ir yra tas Kaz. Barėno fantazijos ir tikrovės pasaulis, tas Gulbinų kraštas, i kurį jis pažvelgė tokiu subtiliu rašytojo žvilgsniu, i kurį "Giedra visad grįžta"...

Apsirūpinęs brandos atestatu, Kaz. Barėnas atkilo į Kauną, kur 1933 m. baigė studijas Vytauto Didžiojo Universiteto humanitarinių mokslų fakultete. Tai buvo laikas, kada reikėjo savęs ieškoti, gal ne kartą sukulpti ir vėl pakilti, pasidžiaugti vienu kitu laimėjimu, skaudžiai nuliūsti dėl nesėkmių, kurios yra neišvengiamos kiekvieno žmogaus gyvenime. Apdovanotas igimtu darbštumu, kriškiu žvilgsniu i daiktus ir žmones, būgnais ir varpais negarsindamas savo kelionės ir darbų, Kaz. Barėnas stūmėsi priekin, tikėdamas, kaip ir mes visi, giedresnį ir pilnutinesnį buvimo laiką. Deja, tas laikas mus apkrovė kartais ir visai nepakeliamom bandymų naštom...

Lietuvių grožinės literatūros erdvėj Kaz. Barėnas pradėjęs skardentis 1926 m., periodikoje spausdindamas eilėraščius, dailiosios prozos gabalus, recenzijas ir straipsnius kultūros

temom. Bendradarbiavo Panevėžio Balse, Kultūroje, Socialdemokrate, Žaizdre, Vaire ir Lietuvos Aide. Kas tų leidinių vardus prisimena ar juos nors truputį pažįsta -- nesunkiai išvelgs ir jauno žmogaus ieškojimų kryptį.

Lietuvos laisvės sutekom atkilus, tamsoj paniro ir daugelis mūsų svajonių bei siekimų. Ne kitokia dalia ištiko ir mūsų Londoniškį. Vokiečiams Lietuvą okupavus, Kaz. Barėnas 1943-44 m. buvo Ateities dienraščio redakcijos sekretorius. Nepavydėtinas buvo tas jos darbas, jei prisiminsim, kad rūstūs svetimi cenzoriai braukė kiekvieną lietuviškesnės dvasios rašinį. Bet... reikėjo gyventi ir kovoti...

Pasitraukęs iš Lietuvos nuo antrosios rusų bolševikų okupacijos, Kaz. Barėnas 1944 m. Tilžėje dirbo Ateities, o kiek vėliau Berlyne Lietuvių redakcijose. Būtų nemenka epopėja, jei nūdienis sukaktuvininkas kada nors ryžtųsi apie tuos darbus ir išgyvenimus savo dalia žodžiu pasakoti. Dabar tik tiek galima pasakyti: tuoj po karo Kaz. Barėnas Holsteino Neustadte pradėjo redaguoti ir leisti Nemuno Aidą. I tą, kaip visi žinom, jau buvo akis įrėmę įvairūs UNNROS pareigūnai... Beto, tremty, Vokietijoj, jis aktyviai bendradarbiavo visoj eilėj liet. periodinių leidinių, ir vėl spausdindamas savo dailiąją prozą bei mūsų grožinės literatūros kritikas.

Pajudėjęs stovykliniams barakams, prasidėjus kelionėms i užmarius, Kaz. Barėnas su žmona nukeliavo i Angliją. Ten jam teko vienkio ir kitokio darbo paragauti, kol jis įsijungė i knygų leidyklos Nidos veiklą, tapdamas jos gana gausių ir ne vienu atveju vertingų leidinių redaktorium.

Kaz. Barėnas yra ne tik originalinės literatūros kūrėjas, bet ir svetimų raštų vertėjas. I lietuvių kalbą iki šiol jis yra išvertęs J. Steinbecko "Tarp pelių ir vėry", J. Hiltono "Sudie, pone Čipse" ir W. Faulknerio "Intruder in the Dust". Galimas dalykas, ir dar ką nors išvertė, tik mano žinių šaltiniai to nespėjo pasiekti. 1953 m. Tremtis išleido originalinių apysakų rinkinį "Giedra visad grįžta".

Kaz. Barėnas, kol nebuvo taip sunkiai darbų prislėgtas Londone, bendradarbiavo ir Amerikos lietuvių spaudoj, kurį laiką buvo ir Dirvos bendradarbis. Dabar jis čia labai retas svečias, tik štai šiom dienom, vėliausiame Metmenų numery, pamačiau atspausdintą jo naują apsakymą "Sujudimas Gervydų kaime".

(Nukelta i 6 psl.)

ŽIEMA

Vyt. Maželio nuotrauka

GYVYBĖS KŪRIMAS LABORATORIJOJE

Dr. D. DEGESYS

Gruodžio mėnesio viduryje amerikiečių spaudoje pranešė, kad trims Amerikos mokslininkams pavyko sintetiniu būdu sukurti DNA molekulę. Jų sukurta molekulė beveik niekuo nesisiskiria nuo natūralios genetinės medžiagos, kuri yra randama kiekvieno gyvo kūno celės branduolyje.

DNA raidės reiškia trumpintą Deoxyribonucleic acid pavadinimą. Deoxyribonucleic acid t.y. cheminis junginys, sudarytas iš pagrindinių baltymo medžiagų -- amino rūgščių, sujungtų i vieną molekulę. Kadangi DNA molekulę galima suskaldyti i pagrindines medžiagas -- amino rūgštis, tai žinant kokios rūgštys sudaro DNA molekulę, iš jų galima atkurti ir pačią molekulę. Atrodo gana paprastai, bet tikrumoje sukūrimas tokios molekulės yra labai komplikotas darbas. Toks junginys jau buvo sukurtas anksčiau, bet jis niekada nerodė genetinio aktyvumo ženklų. Tas reiškia, kad toji medžiaga negalėjo savęs duplikuoti, kitaip sakant, ji pati per save negalėjo daugintis.

Šiuo metu DNA molekulės sintezėje buvo pavartoti nauji metodai, kurie ir davė lauktų rezultatų.

DNA yra pati svarbiausia medžiaga celės struktūroje. Ji sudaro celės branduolį ir nuo jos priklauso celės gyvybė bei celės tęstinumo išlaikymas. Kad geriau suprastumėm DNA procesą gyvame kūne, turime susipažinti su DNA molekulės metabolizmu mažiausiai komplikotame gyvame kūne, būtent vi-ruse. Virusai yra labai

maži sutvėrimai, kur kas mažesni už bakterijas. Jų stebėjimui reikiama vartoti elektromagnetinius mikroskopus. Virusų yra įvairių rūšių ir dydžių. Mažą virusą sudaro viena DNA molekulė, apsupta plonu baltyminiu sluoksniu. Toks virusas galima schematiniai palyginti su riešutu. Riešuto branduolį supa kevalas ir apsaugo jį nuo įvairių sužeidimų. Virusovidų sudaro viena DNA molekulė iš paviršiaus apsupta baltyminiu kiautu, kuris apsaugo DNA molekulę nuo pašalinių įtakų. Be tokio baltyminio kiauto DNA molekulė ilgai neišsilaikytų, nes ji chemiškai nėra pastovi. Virusas, izoliuotas nuo gyvos medžiagos, negali nei augti nei veistis. Jo veisimuisi būtinai reikia gyvos medžiagos arba gyvos celės.

Jei viena DNA molekulę turinti, virusą pridėtumėm prie jam tinkamos gyvos celės, tai jo viduryje esanti DNA molekulė neužilgo atsikurtų gyvos celės viduje, gi viruso kiautas pasiliktu celės paviršiuje. Virusovidą molekulę, patekusi i gyvos celės vidų, viduje pradėtų save duplikuoti -- daugintis. Šio DNA molekulės dauginimosi rezultate infekuota celė mirtų ir susprogtų. Celei susprogus, iš jos kūno išriedėtų daugelis naujų virusų, kiekvienas iš jų turėtų po vieną DNA molekulę viduje ir baltyminius kiautus supančius kiekvienos DNA molekulės paviršių. Šitoks stebėjimas rodo, kad gyvos celės viduje viruso DNA molekulė pasidarė genetiškai aktyvi ir celės viduje duplikavo save

(Nukelta i 6 psl.)

Gyvybės kūrimas...

(Atkelta iš 5 psl.)

ne vieną kartą, bet kelias dešimt kartų. Toks savęs duplikavimo procesas vyko tol, kol infekto- ta celė buvo gyva, gi celei mirus, joje esantieji virusai vėl pasidarė neaktyvūs tol, kol nesuėjo į sąlytį su kitom gyvym celėm.

Atrodo, kad viruso DNA molekulė pasisavino gyvos celės gyvybės jėgą ir tos jėgos įtakoje dauginosi. Be tokios pas- skolintos gyvybės jėgos ji dauginis negalėtų. To- dėl kai kurie žmonės ma- no, kad virusai yra tik tarpininkai tarp gyvos ir negyvos gamtos ir jų negalima priskirti prie gyvų sutvėrimų.

Daktarams A. Korn- berg, M. Goulian ir R. S. Sinsheimer pavyko sin- tetiniu būdu pagaminti DNA molekulę, kuri jų tvirtinimu, turi visus genetikos aktyvumo ženklus ir gali save dupli- kuoti gyvos celės viduje.

Jie savotyrimams var- tojo gerai žinomo Phix-174 viruso DNA moleku- lės sudėtį. Šis virusas tinka tokiems tyrimams, nes jis gerai veisiasi E coli bakterijos viduje. E coli bakterija randasi žmogaus virškinamame trakte ir ją lengva au- ginti laboratorijoje. Phix-174 virusas, pa- tekęs į bakteriją, jos vi- duje greitai veisiasi, gi to veisimosi išdavoje bakterija miršta ir sus- sprogsta. Tokiu būdu per trumpą laiką galima ste- bėti virusų dauginimąsi bakterijos viduje. Ta tri- jų mokslininkų sintetiniu būdu pagaminta DNA molekulė beveik niekuo ne- siskiria nuo Phix-174 vi- ruso viduje esančios DNA molekulės. Ji turi tas pačias genetines sa- vybes, gali dauginis E coli bakterijos viduje ir to dauginimosi išdavoje susprogdinti bakteriją iš vidaus.

DNA molekulę taip pat galima stebėti vartojan- t elektromagnetinį mik- roskopą. Šitokiu būdu ste- bint sintentinę ir viruso DNA molekulę tarp jų ne- galima matyti jokio skirtumo. DNA moleku- lės forma yra panaši į susuktą virvę, sudarytą iš kelių tūkstančių jun- gliam vienetų, vadinamų blokais.

Sugebėjimas pagamin- ti DNA molekulę sinteti- niu būdu ateityje gali duo- ti praktiškos naudos, bū- tent gamyboje igtos ži- nios galima pritaikinti studijuojant žmogaus ge- nų evoliuciją, nes ge- nai savo struktūroje tu- ri DNA molekules. To- kiu būdu studijuojant DNA molekulių struktū- rą, vis daugiau ir dau- giau susipažistame su ge- nų rūšimis bei amino rūgščių jungtimis. Mes žinome, kad pakeitus ge- no struktūroje vieną ami- no rūgšties jungtį, mes gauname pakitusį geną. Pakitęs specifinis genas pakeičia organizmo būk- lę. Pavyzdžiui, žmo- gaus, turinčio igimtą cuk- raus ligą paveldėtąs ge- nas turi labai mažą pa- kitimą vienoje amino rūgščių jungtyje. Pa-

KAZIMIERAS BARĖNAS

(Atkelta iš 5 psl.)

Tegu tai ir reta, bet nuo širdžiai sveikintina kregždė Amerikos pa- dangėj.

Mudu su Kaz. Barėnu susipažinom Kaune. Gal 1943 m., o gal jau ir 1944, matyt, reikalo pa- ragintas ar kurio nors bičiulio įviliotas, užsu- kau į Ateities redakciją, kuri buvo įsikūrusi buv. XX Amžiaus patalpose. Vidun įžengus, prie di- delio rašomojo stalo sė- dėjo ir šypsojosi Br. Daunoras, greitai kam- bary judėjo rantom mos tagavo ir nemažai kal- bėjo Al. Merkelis, buvo dar du ar trys svečiai, į jų tarpą ir aš įsi- jun- giau. Dailiai naukęs, dailiai apsirengęs, kiek linktelėjęs į priekį, kambario kampe stovėjo nepažįstamas vyras. Jis į mūsų kalbas nesipainio- jo, kaip man tada atrodė, mus stebėjo su truputį skeptišku šypsniu. Tai ir buvo Kazimieras Barė- nas, iki tos valandos man tik iš pavardės pažįsta- mas. Ar mudu anuomet pasikeitėm nors vienu sa- kinio, dabar jau nebeprisi- meniu. Gali būti, kad už- teko tik poros kasdienini- nių žodžių:

-- Malonu susipažin- ti...

Sena pažintis, niekad neturėjusi progų išlieps- noti (nes taip laikas ir įvykiai patvarkė), atsi- naujino tik tuomet, kai Kaz. Barėnas pradėjo re- daguoti literatūrinės Pradalges. Atskrido vie-

keitus tokią defektyvią amino rūgšties jungtį į normalią jungtį, gautu- mėm sveiką ir normalų geną. Tokiu būdu diabe- tikai tėvai galėtų turėti sveikus, diabeto neturin- čius vaikus. O kaip tą praktiškai atsiekti -- pa- likime ateičiai.

nas jo laiškas, atskrido antras ir trečias... Dar neseniai pasiunčiam jam Putino nekrologą ir ve- lionio atrinktų eilėraš- čių pluoštą (visa tai tu- rėtų tilpti Ketvirtojo Pradalgė), o Kaz. Barė- nas man jau sako: "Dar tur būt, nesu rašęs, kad teks spausdinti ir Penk- tąją pradalgę. Ji turėtų išeiti 1968 m. Metai su- kaktiniai, ir būtų gera, kiek galima, išleisti ją su žvilgsniu į nepriklausomybės laimėjimus. Esu apsikeitęs laiškais su vienu kitu rašytoju, bet dar nieko tikra nenu- spręsta..."

Kažin, mieli Bičiuliai, ar nederėtų mums ta proga tvirtiau gretas su- glausti ir stoti Pradal- gių redaktoriui į talką? Tikrai, juk rimtas daly- kas yra tie suaktyviniai metai. Rimta ir, kiek įmanoma sviri turėtų būti ir tų metų literatū- rinė Pradalgė.

Laikas nubėgo, popie- ris su stipria medienos priemaiša pradėjo raus- ti ir juosti, o dovanos vertė, atrodo, net kelia- riopai paūgėjusi. Tai Ka- zimiero Barėno apsakų rinkinys, žmonių var- dais ir vietovių pavadin- mais apjungtas pasako- jimų ciklas apie Gulbi- nų kraštą, tai ta gied- ra, kuri visad grįžta. An- dai, berods, 1953 m., tą knygą perskaiciau, pasi- gėrėjau, pasidžiaugiau jos autoriaus rašto sklan- dumu ir jo kultūra. Šian- dien, perversta antrą kartą pokiliolikos metų, ji atrodo esanti dar gyvy- bingesnė, dar subtilesnė ir meniškesnė. Tuo vei- kalu Kaz. Barėnas įsi- teikė ne tik savo kra- stui, bet ir dailią dovaną įnešė mūsų dailiojo žo- džio seklyčion.

Kaz. Barėnas yrapui- kus savo kalbos, savo darbo įrankio žinovas,

grožinio rašto meistras. Jo posakiai lakūs, išdai- linti, tiesiog išblizginti, pasakojimas nuoseklus, intriguojantis, kupinas vaizdingumo ir apvaldy- to elegiškumo, žmonės įdomūs, nestokoja ener- gijos veikti ir judėti, gamta supoetizuota. Kaip stilistas jis turėtų būti statomas greta pa- čių iškiliausių to meno meistrų mūsų grožinėje literatūroje. Ši mano tei- gimą tvirtai paremia "Giedra visad grįžta". Štai tik trumpa iškar- pelė barėninio pasakoji- mo:

"Pro didžiulius na- mus, proginkluotus žan- darus sukome pamažui iš Zitos gatvės. Mama dar atgrįžo galvą į savo tuš- čius namus -- kas ten liko, gal kas ten liko, tuose tuščiuose Zitos gatvės nameliuose, ku- rie kepinasi saulėje ne- uždangstytais langais, ta- rytum nuogai apiplėšti nuogaliai, palikti nežino- mam likimui... Ties ba- nyčios bokštais didelis kryžius susinėrė ant jos krūtinės -- atsisveikini- mas su Gulbinais".

Kaz. Barėno Vienkar- tis, "Pusbernio ir Pus- mergės" veikėjas, norė- damas vesti jauną našlę, bet išgirdęs šnekas, kad ji esanti keista, šitai- samprotauja apie žmo- nių keistumus:

"Jis girdėjo, kad mo- teris keista, bet savaip keistas kiekvienas. Iš ša- lies žiūrint keistas ir tas, kuris pats su savim šneka, keistas, kuris iki- priešpiečių miega, keis- tas, kuris, savo bobą turėdamas, pas sveti- mas landžioja. Tinginiui keistas darbštusis, o girtuokliui blaivininkas taupytojas, kuris net smulkmeną perka ap- svarstęs ar gavėnios me- tu minta pupom ir žir- niais, silkiei nusipirkti galėdamas".

Kaz. Barėnas, kaip kri- tikas, stato kietus rei- kalavimus kiekvienam rašančiam. Pagyvenęs su jo knyga aš susida- riau įspūdį, kad tie jo reikalavimai -- ta ra- šytojo sąžinė -- nėra švelnesnė ir sau pa- čiam. Gal net žymiai kie- tesnė ir griežtesnė.

Ne, jis ne iš Londono! Į lietuvių literatūrą Ka- zimieras Barėnas atėjo gerai išsiūdrėjęs į mū- sų dailiosios prozos ge- rąsias tradicijas -- į Vaižgantą, Seinių Krė- vę. Vienuoli, Savickį... Ir dabar toj prozoj jis yra atskiras ir stiprus žodis.

Nuožirdžiai linkėda- mas mielam Kazimierui Barėnui pradžiuginti mus dar ne vienu savo kūrybos darbu (o jis jų turi ir žada išleisdinti), iškirsti dar nors barą Pradalgių, nepasiduoti suaktyvių svaigalui, -- jungiuosi į jo tikėjimą: "Giedra visad grįžta"...

FEMALE

NURSING INSTRUCTORS

Immediate openings awaiting qualified in-service instructors. Graduation from an accredited school of nursing with B.S. degree and membership in a professional nursing organization will be required along with a minimum of 5 years experience as an instructor, supervisor or head nurse. If interested and truly qualified apply:

Director of Nursing
THE GRACE HOSPITAL
18700 Meyers Rd.
Detroit, Mich.
(137-139)

REGISTERED NURSES

Immediate permanent supervisory positions awaiting graduates of accredited school of nursing. B.S. degree preferred, however others will be considered. If interested and qualified apply

Director of Nursing
THE GRACE HOSPITAL
18700 Meyers Road
Detroit, Michigan
(137-3)

BRANGUS SENELI,

Tavo siųstą HOHNER 120 bosų akordeoną jau senokai gavau. Negaliu juo atsidžiaugti ir ne- randu žodžių Tau padė- koti už tokią puikią do- vaną. Aš jau ir groti ge- rokai pramokau. O, kad Tu, Seneli galėtum iš- girsti...

Tave mylinti Stella.
Vilnius...

Tokį laiškėlį parašė anū- kė Seneliui, gavusi akorde- oną, siųstą per TAZAB, Londone.

Visų rūšių muzikos in- strumentus geriausiai už- sakyti per TAZAB firmą, dirbančią šioje srityje be- veik 20 metų.

Iliustruoti ir spalvoti ka- talogai visų rūšių prekės, pasiunčiami tą pačią dieną.

Rašyti: TAZAB, 22 Ro- land Gardens, London, S. W. 7. England arba atsto- vybėn: Tazab, 100 East 10 Street, New York 3, U.S.A.

REGISTERED NURSES

CORONARY CARE

Due to the establishment of a special coronary care unit excellent positions are awaiting individuals experienced in the care of coronary patients. Graduation from an accredited school of nursing and membership in a professional nursing organization will be required. If interested and truly qualified apply:

Director of Nursing
THE GRACE HOSPITAL
18700 Meyers Rd.
Detroit, Mich.
(137-139)

HELP WANTED MALE

ATTENTION EXCELLENT OPPORTUNITY SUPERVISOR

FOR FABRIC CUTTING DEPT. Will consider applicant with some garment, cloth cutting, or fabric background, who will be groomed to take complete charge of department. All replies will be kept confidential. Reply with resume to WINIC SLIPPER CORPORATION, 15 Division Street, Gloversville, N. Y. 12078. (137-1)

SCHOOL GUIDE

SACRED HEART SCHOOL

RESIDENT SCHOOL FOR BOYS

Grades 4 through 8

Brothers of
The Sacred Heart
Andover, Massachusetts
AIR CONDITIONED—LARGE CAMPUS

(130-139)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

DAR TURITE 9 EXTRA DIENAS SAVO NAUJŲ METŲ NUTARIMUI ĮGYVENDINTI

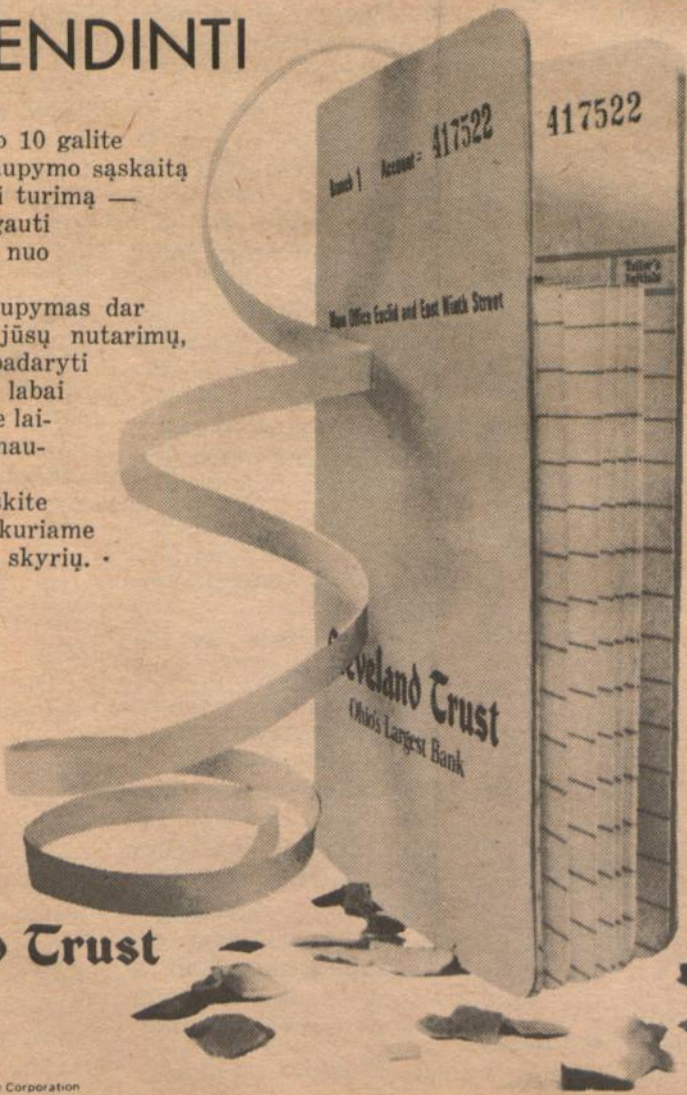
Iki sausio 10 galite atidaryti taupymo sąskaitą ar papildyti turimą — ir vistik gauti nuosimėčius nuo sausio 1.

Gi jei taupymas dar nėra vienu jūsų nutarimų, kodėl jo nepadaryti dabar? Tai labai prisidės prie lai- mingesnių nau- jųjų metų.

Tik klauskite mus — bet kuriame iš mūsų 76 skyrių.

Cleveland Trust

Member Federal Deposit Insurance Corporation

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS CLEVELANDE

LB Clevelando Apylinkės kviečia clevelandiečius dalyvauti naujųjų metų sutikime, sekmad., š. m. gruodžio mėn. 31 d., 9:30 v. v. Smith restorano salėje, Lake Shore Blvd. ir East 222 gatvė.

Balius vyks geroje aplinkoje. Bus patiekiami gera vakarienė bei gėrimai. Šokiams gros plačiai žinomas Joe Wendell orkestras.

Iėjimas asmeniui tik \$10, jaunimui be svaigalų — \$5. Kadangi vietų skaičius yra ribotas, visi prašomi skubiai užsisakyti vietas bei stalus po 10 asmenų. Skambinti: M. Balys, telefonu: 481-8262; A. Pautienis, tel. 371-4168 arba kitiems valdybų nariams. Pakvietimai nebus platinami prieš įėjimą.

JAV LB Clevelando
I-os ir II-os
Apylinkės Valdyba
(Sk.)

• Išnuomojami šeimoms be vaikų du butai po 5 kambarius, naujai atremontuoti, po 60 dol. mėnesiui, šv. Jurgio parapijos rajone. Teirautis telef.: 481-2497.

Režisierius Petras Maželis jau beveik metai laiko tempia ant savo pečių Keturių keliauninkų pastatymo našta.

A. RŪKO KETURIŲ KELIAUNINKŲ PREMJEROS BELAUKIANT

Lietuviškiems teatrams nykstant ir dramos spektakliams vis rečiau ir rečiau besipasirodant, Clevelando Vaidilos teatras po ilgesnės pertraukos ryžosi dar vienam bandymui — pastatyti sudėtingą, didelių išlaidų ir didelio sąstato reikalaujantį Ant. Rūko 5 v. vaidinimą "Keturi keliauninkai".

Šį savo ilgą ir milžinišką darbą Vaidilos teatras skiria 50-sioms Nepriklausomybės metinėms atžymėti. Taigi, Keturi keliauninkai pra-

dės savo kelionę į Svajonių šalį 1968 m. sausio 27 ir 28 d.d. šv. Jurgio parapijos salėje.

Kaip visų veikalų, taip ir Keturių keliauninkų pastatymo našta jau beveik metai laiko tempia režisierius Petras Maželis. Režisuoja (26 veikėjai), piešia kiekvienam veiksmui atskiras (5) dekoracijas, kuria kostiumus (46), kuria (7) šokius, planuoja apšvietimą.

Keturių keliauninkų

vaidinimas skiriamas suaugusiems ir jaunimui. Laimingu atsitikimu, šis vaidinimas savo forma ir režisieriaus pastatymo linija suteiks daug džiaugsmo ir mažiesiems žiūrovams, o veikalo minties supratimas eis lygiagrečiai su amžium. Jei mažasis žiūrovas kur nors ir nutols nuo veikalo minties, vis tiek jis pasigrožės dekoracijomis, kostiumais, šokiais, juokingomis ar liūdnomis aplinkybėmis, o Besočių žemėje matys ir šokančius paršiukus.

Keturi keliauninkai, senos prof. Lituano knygos apie Svajonių šalį sužavėti ir knygynininko paskatinti, pasiryžta savosios Svajonių šalies ieškoti. Jie keliauja per indėnų žemes, per Besočių valstybę, per Velnų karaliją. Juos lydi įvairūs nuotykių ir pavojai. Ar pavyks keliauninkams pasiekti Svajonių šalį — pamatysime premjeroje.

Keturių keliauninkų pastatymas reikalingas išradingumo, sunkus ir išlaidus. Bet veikalo mintis mums bus brangesnė už viską. Juk nebe reikalo Vaidilos teatras šį savo didelį darbą aukoją didiesiems 1968 metams paminėti.

Teiraujantis apie pa-

statymą teko patirti, kad Vaidilos teatras lėšų visiškai neturi ir šis pastatymas atliekamas jų pačių pinigais. Patarta Teatro vadovybei kreiptis į teatro gausius žiūrovus prašant šiam pastatymui paramos, kad dar ir finansinė nesėkmė nenutrauktų gyvybinio teatro siūlo.

Kaip ir visados, taip ir šį kartą režisieriaus Petro Maželio pastatymų Vaidilos teatre su nekantrumu ir įdomumu laukiame. Vaidiliečiams linkime ištvermės ir geros nuotaikos baigiant ruošti premjerai.

(k)

P A D Ė K A

Ryšium su š. m. lapkričio 25 d. Clevelande įvykusia Lietuvių Diena, rengėjai dėkoja visiems prisidėjusiems prie šio parengimo pasiekimo.

Programos išpildytojams: sol. Pr. Bičkienė, pian. B. Smetonienė, muz. R. Brazaitienė, muz. J. Kazėnui ir jo vadov. šv. Kazimiero lit. mokyk. chorui bei akordeonistams.

VI. Braziuliui, Dirvai, Draugui ir Tėvynės Garsų Radijo už aprašymui ir reklamą.

A. Baliui už \$20.00 auką ir visiems programoje išvardintiems rėmėjams. Ponioms Ignatavičienėi, Joku-baitienei, Mikolūnienei, Miškinienei, Palubinskienei, Pautienienei, Skavičienėi, Sušinskienei, Urbonavičienėi, Vaitėnienėi ir Žemaitienei už pagamintus ir paaukotus kepsnius bufetui.

Neringos skaučių tuntui ir jūrų skautams už rūbinės tvarkymą, P. Ežerskiui, V. Kamantui, A. Rutkauskui, D. Staniškiui, A. Šarkauskui ir J. Šarkauskui už talką. Taip pat dėkojame visiems atsilankiusiems ir tuo parėmusiems Lietuvių Bendruomenę.

JAV LB Clevelando
I-os ir II-os
Apylinkės Valdybos
(Sk.)

EUCLID

3 mieg. colonial, rūšys su svečiams kambariu. 2 maš. garažas. Į šiaurę nuo Lake Shore ir Holy Cross parap., su teise naudotis paplūdimiu.

EASTLAKE

Nauji 3 mieg. ranch namai su pilnai įrengta virtuve, 1½ vonios. Įkainoti: \$15,700 be rūšio, \$17,700 su rūšiu, \$19,000 mūrinių. Kreditas už dažymą ir dekoravimą.

VINE REALTY AND INSURANCE

35165 Vine Street
WH 2-4440

(137-139)

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

Gruodžio 17 Lietuvių Namuose buvo sušauktas Lietuvos Nepriklausomybės 50 metų sukakties paminėjimui ruošti komitetas. Iš didelio ir plataus masto 60 komiteto narių, į posėdį atvyko 26. Pirmininkaujantis inž. A. Damušis perskaitė numatyta dienotvarkę, į kurią buvo dar įtraukta ir LB Tarybos nario V. Majausko iš įvykusių tarybos posėdžių pranešimas.

Komiteto pirmininko rinkimams buvo pasiūlyta virš dešimts kandidatų. Gaila, visi pasiūlytieji savo kandidatūras atsiėmė ir komitetas pakibo ore, nepajėgdamas išsirinkti sau vadovaujamų organų. Po ilgų kalbų ir svarstymų buvo kreiptasi į LB Detroito apylinkės valdybą, kad ji sutiktų ir eitų to komiteto valdybos pareigas. Prie šios valdybos bus sudarytos 4 sekcijos ir tų sekcijų pirmininkai įeis į to komiteto valdybą kaip vicepirmininkai. Numatytos yra šios sekcijos: Politinė, Finansinė, Kultūrinė ir Informacinė. Komiteto valdyba visų asmenų sutikusių įeiti į šį komitetą atsiklaus į kokią sekciją jis nori įeiti ir vėliau šių sekcijų bus sukviešti susirinkimai, kuriuose jie išsirinks sau pirmininkus.

Dr. Vytautas Majauskas padarė pranešimą iš įvykusių LB tarybos New York'e ir Clevelande susirinkimų.

LB Detroito apylinkės valdyba, kuri sutiko eiti ir to komiteto valdybos pareigas yra iš šių asmenų:

Pirmininkas Jonas Urbonas, vicepirmininkas Algis Rugienis, vicepirmininkas N. Udrys, sekretorius J. Šenbergas ir išdininkas J. Rugienienė.

A. Grinius

• Dr. A. Zotovas ir poniasveikina su šventėmis savo draugus ir pažįstamus ir vietoje šventinių atviručių aukoja Detroito Lietuvių Namų Draugijai 50 dolerių.

S. L. A. Detroito 353 kuopa atsiuntė L. Fondan 50 dol. įnašą tikėdamasi, kad ateity šis įnašas bus padidintas.

L. Fondo adresas: 6643 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629. (Sk.)

Buvęs Liet. kariuomenės ulonas V. Masaitis iš Cicerro, Ill. įnešė L. Fondan 500 dol. pažadėdamas savo įnašą padidinti iki 1.000 dol. "Tarnavau Lietuvai savo jaunystėje noriu ir dabar Jai patarnauti savo auka", — pareiškė V. Masaitis įteikdamas auką L. Fondui. L. Fondo adresas: 6643 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629. (Sk.)

GREETINGS and BEST WISHES

BILL'S SHOES

39th YEARS

Eastgate Plaza

HI 2-7430

ELECTRONICS COMMUNICATIONS

CAREER OPPORTUNITIES

IN THE

COMMUNICATIONS — INDUSTRY

Openings In Detroit — Kalamazoo

An excellent opportunity and future for high school graduates and ex-servicemen. Experience in electronics is desirable, but not necessary. An appealing challenging job with good opportunity for advancement. Liberal benefit plan includes holidays, vacations, tuition reimbursement, medical and pension plans.

For Appointment call Collect (313) 393-5921

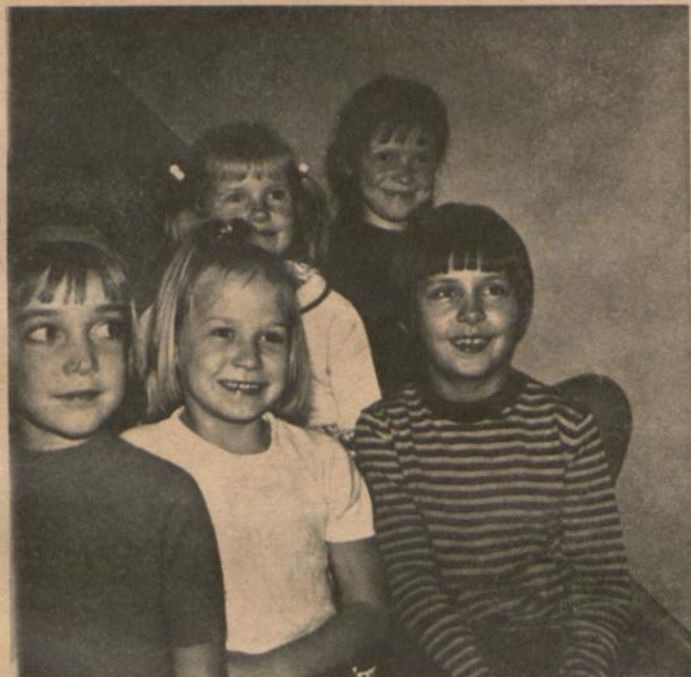
AMERICAN TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

(139-3)

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

"Keturi keliauninkai" kurių nuotykių ir pergyvenimų suteiks žiūrovams daug džiaugsmo. Nuotraukoje iš kairės: Artūras Čiuberkis, Ramūnas Švarcas, Živilė Klorytė ir Egidijus Marcinkevičius.

"Mažieji paršiukai" scenoje pasirodys gražioose kostiumuose, kuriuos nupiešė rež. P. Maželis. Pirmoj eilėj iš kairės: Kristina Kuprevičiūtė, Sigutė Lenkauskaitė, Rūta Maželytė, Antroj eilėj: Lidija ir Danutė Balčiūnaitės.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licėsijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

CLEVELAND, Ohio

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

SUNKIAI SERGA MIN.
B. K. BALUTIS

Mums praneša iš Londono, jog min. B. K. Balutis buvo paguldytas į ligoninę, jo sveikatai labai smarkiai pablogėjus.

• ALT S-gos Cicero skyriaus valdyba per pirm. J. Šulaitį prisiuntė Dirvai 67 dol. auką, surinktą skyriaus metiniame susirinkime.

Skyriaus valdybai, nariams ir visiems aukojusiems Dirvos redakcija reiškia padėką.

SALFAS S-GOS
SUVAZIAVIMAS

Sąjungos visuotinis-metinis suvažiavimas įvyks 1968 m. sausio mėn. 27-28 Toronte, Ont. (Prisikėlimo parapijos patalpose, 1011 College St., Toronto 4). Visuotiniame SALFAS S-gos suvažiavime pilnateisiais

nariais dalyvauja:

Sporto klubų atstovai — nuo kiekvienų Sąjungoje registruotų 20 narių po vieną atstovą. Šie atstovai yra renkami visuotinio klubo susirinkimo. Nepilni 20 narių skaitomi pilnais.

Sporto klubų pirmininkai ar jų vieton įgalioti kiti klubų valdybų nariai.

Centro valdybos nariai ir kandidatai.

Sporto apygardų vadovai ir 2 apygardų komitetų nariai.

SALFAS S-gos Revizijos komisijos nariai.

Paskirų sporto šakų komitetų ar kitokių Sąjungos pagalbinių organų vadovai.

SALFAS S-gos Garbės teismo nariai.

Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žurnalo "Sportas" redaktorius ir redakcinė kolegija, administratorius.

Centro valdybos nuožiūra pakviesti asmenys — ne

daugiau kaip 3.

SALFAS S-gos Garbės nariai.

Patariamuoju balsu kviečiami suvažiavime dalyvauti visi sporto darbuotojai, fizinio lavinimo mokytojai, sporto veteranai ir lietuvišku sportiniu judėjimu besidomintys asmenys bei organizacijų atstovai, lietuviškos spaudos atstovai.

Asmenys norintieji patariamuoju balsu dalyvauti suvažiavime, registruojasi ir informaciją gauna Centro valdyboje: Sig. Krašauskas, 32 Pasadena Gardens, Toronto 9, Ont., Canada. Telefonas — RO 6-5367.

Klubo rinktas atstovas, turįs pilną balsavimo teisę, negalįs asmeniškai suvažiavime dalyvauti, gali raštiškai įgalioti ir balsavimo teisę perduoti kitam to klubo rinktam atstovui.

Suvažiavimo metu SALFAS S-gos Revizijos komisija tikrins Centro valdybos ir Apygardų komitetų kasų stovį, taip pat ISVYKŲ FONDO stovį.

Suvažiavimo metu bus perduotos pareigos naujai Centro Valdybai, kurios sąstatas ir vietovė paaiškės po rinkimų, sausio 10 d.

STIPENDIJA LIETUVIUI

Bowdoin kolegijoj (Brunswick, Maine) yra stipendija studentui.

Intormaciniame tos kolegijos leidinyje (Bowdoin College Bulletin, September, 1967) stipendijų fondų sąrašė įrašyta:

"ANTANINA KUNIGONIS - MARCINKEVICIUS BACHULIS FUND (1964), Given by John Matthew Bachulis 1922. Preference to a student of American citizenship and Lithuanian descent, or a foreign student of Lithuanian origin."

Fondo dydis nurodytas — \$11,931. Informacijos apie studijų apimtį toj kolegijoj yra minėtame leidinyje. Smulkesnių informacijų apie stipendijos gavi-

mą teirautis pas: Director of Admission, Bowdoin College, Maine 04011. (ELTA)

E. CHICAGO

SUSIRINKIMAS

ALT S-gos East Chicago skyriaus narių visuotinis susirinkimas įvyks 1968 m. sausio 6 d. (šeštadienį), 6 val. vak., Šv. Pranciškaus (lietuvių) parapijos mažojoje salėje.

Tarpe kitų darbotvarkės punktų bus valdybos ir Revizijos Komisijos pranešimai ir naujų vykdo. organų rinkimai.

Nariai kviečiami skaitlingai susirinkime dalyvauti. Po susirinkimo bus kavutė.

Skyriaus Valdyba

CHICAGO

PRANEŠIMAS

Chicago skyriaus Santaros-šviesos Federacija maloniai kviečia jus atsilankyti į mūsų tradicinį 1968 Naujųjų Metų Sutikimą, gruodžio 31 dieną, Mar Lac House, 104 So. Marion St., Oak Park, Illinois (3 blokas į šiaurę nuo Harlem). Pietus su šampanu gražioje salėje, grojant nuotaikingai muzikai. Nemokamas mašinų pastatymas prie salės. Pradžią 8 valandą vakaro. Staliukaj 10 žmonių. Užsakomi telef. HE 4-8836 ir 434-6325.

Santara-šviesa
Chicagos Skyrius
(Sk.)

WATERBURY

MIRĖ DAIL. K. JATUŽIS

Š. m. gruodžio 16 d. po ilgesnės ligos pasimirė Waterburyje gyvenęs dailininkas Kazys Jatūzis. Tai buvo labai ramus, kuklus žmogus, niekur nesimušęs į pirmas vietas dėl garbės ar garso, bet visuomet mielai padėdamas savo darbu ar patarimais, kur tik paprašytas. Kai veikė Waterburio mėgėjų teatras, beveik

visos dekoracijos buvo darytos K. Jatūžio. Ir vėlesniais metais mielai prisidėjo prie puošimo ar dekoravimo. Reiškėsi daugiausia kaip grafikas. Ir iki šiol "Skautų Aidas" tebeina su jo daryta viršelio vinjete. — ab

BOSTON

• LB Bostono Apygardos atstovų suvažiavime lapkričio 5 d. buvo išrinkta nauja Apygardos Valdyba, kuri pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirm. Antanas Škudzinskas, vicepirm. švietimo ir kultūros reikalams Giedrė Karosaitė, vicepirm. ryšiams su lietuvių jaunimo organizacijomis Algis Martišauskas, vice-

pirm. ryšiams su angliškai kalbančia visuomene ir spauda Ramūnas Kalvaitis, sekr. Kazys Šimėnas ir ižd. Povilas Jančauskas.

PUIKIAUSIA DOVANA
VISOMS PROGOMS

Puikios, autentiškos ilgo grojimo lietuviškos plokštelės, gražiai įpakuotos, mono ar stereo — klauskite

REQUEST RECORDS.

Nesitenkinkit pakaitalais! Eikite į artimiausią krautuvę ar prašykit nemokamo katalogo rašant:

Request Records, Inc.

66 Mechanic St.

New Rochelle, N.Y. 10811

A.A. poetas Pranas Lembertas su sūnumi Vitaliu, žmona Monika ir anūkele.

PADĖKA

Mūsų Brangiausiajam
A + A

PRANUI LEBERTUI

į Amžino Grožio Sodus iškeliauvęs, esame neužmirštamai dėkingi gerb. šv. Kazimiero parapijos Los Angelėje klebonui, prel. kun. J. Kučingiui ir kun. dr. P. Celiešiui už nepaprastai gražias religines apeigas ir jautrius pamokslus, kun. dr. A. Olšauskui už palydėjimą į kapines; muz. Br. Budriūnui už giedojimą solo ir muzikinės pamaldų dalies išpildymą; solistams — p. Deveikienei už išpildymą giesmės su a + a Poeto Pr. Lemberto žodžiais, p.p. B. ir R. Dabšiams už giedojimą gedulingų pamaldų metu, ypač už giesmę "Kad skausmas tau širdį suspaus", kurią daug kartų ir velionis yra solo giedojęs.

Dėkojame mieliems draugams, poetui Bern. Brazdžioniui, B. Railai, St. Paltui, E. Arbui, Alb. Markevičiui, — už jautrius atsivėsinimo žodžius velioniui prie taip netikėtai atsivėrusio jo kapo; karsto nešėjams — mieliems kaimynams ir draugams — A. Daukantui, B. Railai, J. Kutrai, A. Markevičiui, M. Paškui, E. Sinkiui.

Ypatingą padėką reiškiu mūsų brangiems bičiuliams Alenai ir dr. Mykolui Deveniams Alei Rūtai ir Edmundui Arbams už jų pagalbą ligos ir mirties skaudžioje valandose.

Knygoj, kurią a + a Pranas sirgdamas ligoninėje skaitė, rastas posmelis jo parašytas:

Žinau, atslinks kartybių taurė,
kurią išgerti reikės,
užtemdys ji šviesybių saulę,
kuri jau man nepatekės.

Jo mirties vakarą, kai saulė buvo jau užgesusi, o man, žmonai, reikėjo išgerti kartybių taurę, į mano sūnaus namus atskubėjo mudviejų raminti Deveniai ir Arbai; jie padėjo ir laidotuves tvarkyti. Jiems širdingiausiai ačiū.

Išskirtina padėka priklauso ir poetei Danai Mitkienei, man paprašius, prieš pat gedulingas Mišias parūpinusiai rožių, kurias aš, žmona, galėjau padėti ant mano Mylimiausiojo Prano karsto, kaip paskutinę jam šioje žemėje dovaną.

Dėkingi a + a Prano pusbroliams — Vincui ir Pranui Dovydaičiams ir jų šeimoms ir Ant. Pinkui už jų ramimą ir globą — šalia mano sūnaus — liūdnoje laidotuvių eisenoje.

Iš visos širdies dėkingi arti ir toli gyvenantiems draugams bei pažįstamiems už palydėjimą į kapines tą giedrą, saulėtą, bet liūdną dieną, už gausias šv. Mišias, už gėles, labiausiai — už aukas a + a Prano Lemberto paskutinės poezijos knygos išleidimui, už telegramas, laiškus, užuojautas, už straipsnius, kuriuose a + a Praną paminėjo ar paminės.

Niekados bus mums neužmiršamas brangiausias mūsų Pranas, kuris jau miega amžinai po Kalifornijos dangum, užbertas žiupsneliu Lietuvos žemės. Mielai visada bus mums visi draugai, kurie Praną gerbė ir mylėjo, kurie jo, išėjusio į Amžinybės Sodus, drauge su mumis neužmirš.

Ilsėkis ramiai, mūsų Mylimasis, mūsų Gerasis Vyre ir Tėve, niekad niekad neužmiršamas, gyvas mūsų širdyse.

Žmona Monika Lembertienė,
sūnus Vitalis Lembertas ir žmona
ir anūkėlės Audrutė ir Brigitėlė.

Vilties Draugijos nariui ir nuoširdžiam Dirvos rėmėjui

DR. ANTANUI RUDOKUI

netikėtai mirus Chicagoje, jo žmonai

STEFANIJAI, giminėms ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirvos Redakcija

DR. ANTANUI RUDOKUI

mirus, žmoną STEFANIJĄ, tėvą JUR-

GĮ ir seserį LAVERNE nuoširdžiai už-

jaučiame ir kartu liūdime

Eugenija, Danguolė,
Dr. Juozas ir Eugenijus
Bartkai

A + A

DR. ANTANUI RUDOKUI

mirus, žmonai ir artimiesiems reiškia

kiame nuoširdžią užuojautą

Jurkūnai

Brangiam Kolegai

A. A.

DR. ANTANUI RUDOKUI

mirus, žmonai STEFANIJAI, tėvui ir seseriai
nuoširdžią užuojautą reiškia

Kasniūnų šeima

Brangiam Kolegai

A. A.

DR. ANTANUI RUDOKUI

mirus, mielai STEFANIJAI RUDOKIENEI, tėvui
ir seseriai reiškiu nuoširdžią užuojautą ir kartu
liūdžiu

Juozas Jurevičius

Mielam

A. A.

DR. ANTANUI RUDOKUI

mirus, poniją STEFANIJĄ RUDOKIENĘ giliai
užjaučiame ir kartu liūdime

Antanas ir Janina Cukurai

Didžiai gerbiame

A + A

DR. ANTANUI RUDOKUI

mirus, poniai STEFANIJAI RUDOKIENEI reiškia
kiame gilią užuojautą ir kartu liūdime

Aleksandras ir Alfredas Kasnickai